

VIMPELIN KIRKKO

VÄRITUTKIMUS

OUTI ORHANEN
1997

9.6.1997

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	3
2. Kellotapulin ulkopuoliset pintakäsittelyt	3
2.1 Tapulin alaosa	4
2.1.1 Seinäpinnat	4
2.1.2 Ovet listoineen ja koristeluineen	6
2.2 Tapulin keskiosa	8
2.3 Tapulin yläosa	10
3. Kirkon ulkopuoliset pintakäsittelyt	11
3.1 Seinät	12
3.2 Ulko-ovet	13
3.3 Ikkunat	13
3.4 Torni	14
4. Kirkon sisäpuolen pintakäsittelyt	16
4.1 Kirkkosali	17
4.1.1 Lattiat ja jalkalistat	17
4.1.2 Seinäpinnat	18
4.1.3 Katto ja kattolistoitus	21
4.1.4 Ikkunat	23
4.1.5 Ovet	26
4.1.5.1 Ulko-ovet	26
4.1.5.2 Väliovet	28
4.1.6 Penkit	31
4.1.7 Alttari	35
4.1.7.1 Alttarikaide	36
4.1.7.2 Alttaripöytä	37
4.1.7.3 Alttarilaite	38
4.1.7.4 Saarnastuoli	41
4.1.7.5 Lukkarin tuoli	43
4.1.7.6 Koristetaulut	43
4.2 Urkulehteri	44
4.2.1 Pilarit	44
4.2.2 Urkulehterin kaide	46
4.2.3 Portaat ja kaiteet	49
4.2.4 Urkuseinä	50
4.2.5 Urut	51
4.3 Sakasti	53
4.3.1 Lattiat ja jalkalistat	53
4.3.2 Seinät	54
4.3.3 Katto ja kattolistat	54
4.3.4 Ovet	55

9.6.1997

4.3.5 Ikkunat	58
4.3.6 Portaat	58
4.4 Sakastin yläkerta	58
4.4.1 Lattia jalkalistoineen	59
4.4.2 Seinät	59
4.4.3 Katto ja kattolistat	60
4.4.4 Ovet	60
4.4.5 Ikkunat	61
4.4.6 Portaat kupolin päälle	63
4.5. Sakastin yläkerran eteinen	63
4.5.1 Lattia jalkalistoineen	63
4.5.2 Seinät	64
4.5.3 Katto ja kattolistat	64
4.5.4 Ovet	64

Lähdeluettelo

LIITTEET

- Liite 1 Kirkkosalin seinän väripaneelimaalaus
- Liite 2 Sakastin seinäpinnat
- Liite 3 Sakastin yläkerran seinäpinnat
- Liite 4 Dokumentointipiirroksia

9.6.1997

1. Johdanto

Tämä väritutkimus on tehty toukokuussa 1997 Vimpelin seurakunnan toimeksiannosta ja sisältää kirkon ja kellotapulin ulkopuoliset sekä kirkon sisäpuoliset väritutkimukset. Työn toteutuksessa on tutkittu pintakäsittelyjä sekä mekaanisesti veitsellä raaputtaen, että maalinpoistoainetta apuna käyttäen. Näillä menetelmillä on avattu eri rakennusosien pintakäsittelykerrostumat kerros kerrallaan. Esiinottojen perusteella on löydetty väripinnat koodattu Tikkurilan Monicolor Nova- järjestelmään. Tutkimuksen ulkopuolelle on jätetty sisäpintojen osalta kupolin keskuskuvio, alttarilaitteen yläosa sekä saarnastuolien katosten yläosat, joiden osalta tutkimusta on mahdollista täydentää kunnostustöiden yhteydessä, kun paikalla on riittävän korkeat telineet. Samoin ulkopuolten osalta on lähinnä tornien alaosien pintoja jätetty tutkimatta telineiden yltämättömyyden vuoksi ja näitä pintoja voi halutessa tarkistaa kattotervauksien yhteydessä syksyllä 1997.

Sekä ulko- että sisäpuolen vanhimmat pintakäsittelyt olivat lähes poikkeuksetta niin ohuita, että ne irtosivat edellisen maalikerroksen mukana ja värin koodaaminen nykyiseen värijärjestelmään oli tämän myötä osittain mahdotonta. Lisäksi penkkien ja ovien vanhat kuviointi- ja ootrauskäsittelyt (kaksi alinta) on tässä raportissa esitetty vain värikoodina, sillä kuvioiden muodon ja toistuvuuden tutkiminen olisi vaatinut laajoja esiinottoja, joita en tässä vaiheessa kokenut järkeväksi. Mikäli kunnostustyön yhteydessä puututaan penkkien ja ovien pintakäsittelyihin poistaen niitä, olisi nämä käsittelykerrokset otettava esiin ja tallennettava. Laajempia esiinottoja on tehty vain ulkoseinien sisäpintojen pintakäsittelyjen osalta tutkittaessa ja tallennettaessa väripaneelimaalaus-ten kuviointeja, muotoa ja kokoa.

Värikerrosten ajoitus perustuu käytössäni olleisiin yleisiin historian lähteisiin, eikä tarkkaa arkistotutkimusta asiasta ole tehty. Tämän vuoksi osa ajoituksista on esitetty ajanjaksoina. Värikerrostumat on esitetty alimmasta kerroksesta pintaa kohti. Kun värikoodi on esitetty kahdella koodilla, kauttaviivalla erotettuna, on kyseessä väri, joka on näiden kahden välistä. Esim. S046/S043.

2. Kellotapulin ulkopuoliset pintakäsittelyt

Historialähteiden mukaan kellotapulin on rakentanut Jacob Rijf heti kirkon rakentamisen jälkeen vuonna 1807. Alunperin tapuli on ollut kaksikerroksinen ja vuonna 1837 se on laudoitettu ulkopuolelta. Työn kerrotaan tehdyn Jaakko Kuorikosken johdolla. Samana vuonna sanotaan tapulin maalatun keltaiseksi. Vuonna 1869 tapulia korjailtiin ja maalattiin harmaalla öljymaalilla. Tämän työn toteutti Heikki Kuorikoski. Tapulin kolmas kerros oli rakennettu jo aiemmin tai viimeistään tämän työn yhteydessä. Vuonna 1890/93 tapuli maalattiin joko tiilenväriseksi tai kellanruskeaksi.

1900-luvulla on tapulia lähinnä vain maalattu. Ensimmäisen kerran vuonna 1926 ilmeisesti vaaleaksi ja tällöin on ovien ja luukkujen koristelussa käytetty ruskeaa ja vihreää. Toisen kerran vuonna 1954 vaaleaksi, jolloin seinäosat

9.6.1997

olivat kellertäviä ja pilasteriosat vihertäviä. Luukut ja ovien sekä ikkunoiden listat olivat kellanvihreitä ja ovet vihertävän ruskeita. Viimeisin käsittely on vuosilta 1970-72, jolloin seiniin on palautettu keltainen väri.

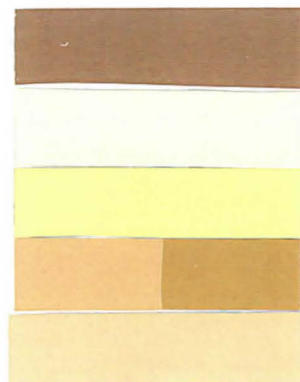
Historialähteiden mukaisista väreistä löytyy tapulin seinistä tiilenpunaisesta eteenpäin, mutta pilastereista, sokkelilaudoituksesta ja listoista löytyy useampia kerroksia. Tästä voi päätellä laudoituksen olevan myöhemmältä ajalta kuin vuodelta 1837. Mahdollisesti ulkolaudoitusta on korjattu vuoden 1890-93 töiden yhteydessä, jolta ajalta on maininta tiilenpunaisesta väristä. Esiinnot on tehty itä- ja pohjoissivuilta, joissa värit säilyvät paremmin auringolta suojassa.

2.1 Tapulin alaosa

2.1.1 Seinäpinnat

	Puu
1890/93	Y063
1926	F046
1954	X052
1970-72	Alunperin X025/Y025 haalistunut väriin X084

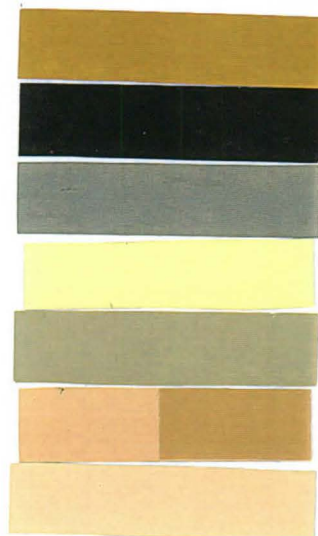

9.6.1997

Pilasteri

Puu
Valkoinen

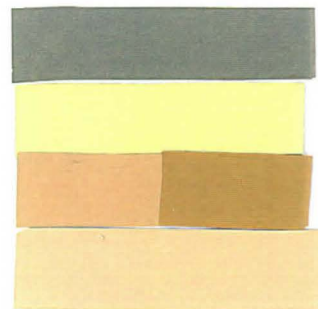
	Y030
1890/93	M116
1926	X107
1954?	X052
1954	S100
1970-72	Alkuperin X025/Y025 haalistunut väriin X084

Seinän vesilista

Puu
Harmaa

1926	X107
1954	X052
1970-72	Alkuperin X025/Y025 haalistunut väriin X084

Sokkelilaudoitus

Puu
Tummanharmaa

	M115
	X107
	X073
	Y054
1970-72	X025
1970-72	X037

9.6.1997

2.1.2 Ovet listoineen ja koristeluineen

Pohjoisovi

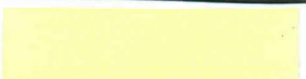
	Puu	
	J165	
	K155	
1954	J103	
	J165	
1970-72	N107, haalistunut	

Ovilistat

	Puu	
	Valkoinen, jossa kirkkaan vihreitä pigmenttikasautumia	
	Okranruskea	
	M115	
1926	Y158	
1954	N099	
1970-72	X037	

9.6.1997

Oven yläpuolen koristekuvio
Vesilista

	Puu	
	Okrankeltainen	
1926	Y048	
		
1954	G080	
1970-72	Alunperin X025/Y025 haalistunut väriin X084	

Aurinkokuvion keskus ja säteet

	Puu	
	Valkoinen	
	~V069 tai V068	
	Y038	
	X052	
1970-72	Alunperin X025 ja Y025 haalistunut väriin X084	
		

Taustaseinä

	Puu	
	Punaruskea Y063	
	Valkoinen	
1970-72	Alunperin keltainen X025/Y025 haalistunut väriin X084	
		

Kehyslistoitus

Listan sisempi kehä

	Puu	
1890/93	Y048	
1926	Y145	
1954	Valkoinen	
1970-72	Valkoinen pohjamaalauskerros?	
1970-72	X025/Y025	
1970-72	X037	
	Tätä kerrosta ei ole listan sisäreunassa.	

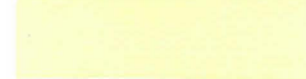
9.6.1997

Listan ulompi kehä

	Puu Y048	
	Valkoinen	
1926	Y145	
1954	Vaalea	
1954	K098	
1970-72	X025/Y025	
1970-72	X037	

2.2 Tapulin keskiosa

Luukut

	Puu J165	
	K116	
	K156	
	G067	
	K111	
1970-72	N107, haalistunut	

Luukun kehyslistat

Luukun kehyslista, pilasteri, pilasterin alaosan vaakalaudat

	Puu M115	
	J156	
	X052	
	X107	
1970-72	Alunperin X025/Y025 haalistunut väriin X084	
		

9.6.1997

Luukun alalista

Puu

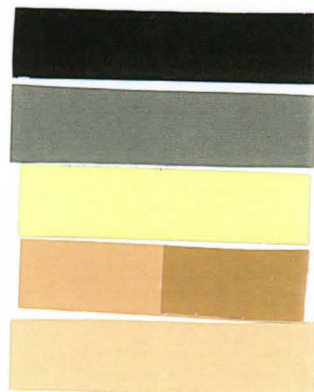
M115

X107

X052

1970-72

X025/Y025
haalistunut väriin X084

Luukun sivulista/karmi

Puu

Valkoinen

Okranruskea

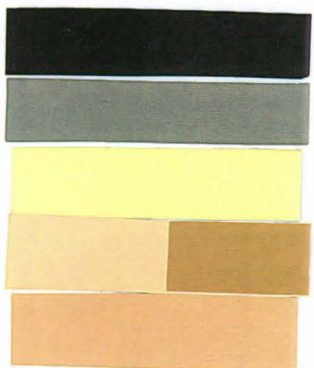
M115

X107

X052

1970-72

X025/Y025
haalistunut väriin X084

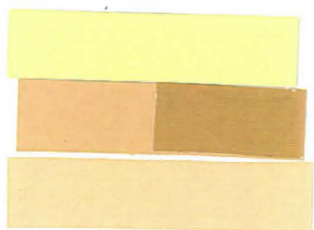
Pilasterin lista

Puu

X052

1970-72

X025/Y025
haalistunut väriin X084

Vesilauta

Puu

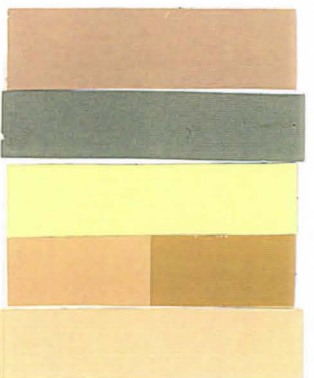
X064

X107

X052

1970-72

X025/Y025
haalistunut väriin X084

9.6.1997

2.3 Tapulin yläosa

Luukut

Puu
?
Vaaleanvihreä
Vaaleanruskea
1970-72 N107, haalistunut

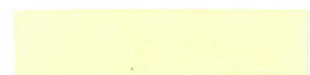

Luukun kehyslista

Puu
Harmaa
oletettavasti M115

G067

1954

N099

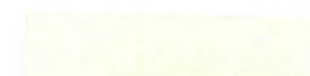
1970-72

N107, haalistunut

Seinäpinta

Puu
Harmaa
F046

X052

X025/Y025
haalistunut väriin X084

Seinäpinnan alaosan laudat on uusittu oletettavasti vuonna 1991 katon tervauksen yhteydessä.

3. Kirkon ulkopuoliset pintakäsittelyt

Kirkon ulkopuoliset pintakäsittelyt ovat historialähteiden mukaan toistuneet samalla tavoin kuin tapulin osaltakin. Lisäystä näihin tietoihin antaa Seura-lehden artikkeli, jonka mukaan kirkko olisi ennen laudoitusta ollut punamullattu. Tällaisesta käsittelystä löytyykin viitteitä sakastin sisäänkäynnin portaiden takaa ja lisäksi tornista alimmista laudoituksista löytyi jäänteitä punamullasta ja tornin sisältä vuosiluku 1810 punaisella.

9.6.1997

Kirkon väritys voidaan lähteiden mukaan katsoa olleen seuraavanlainen:

Hirsipinnalla

- punamulta

Lautaverhouksella

- keltainen öljymaali, v. 1837

- vaaleanharmaa öljymaali, v. 1869

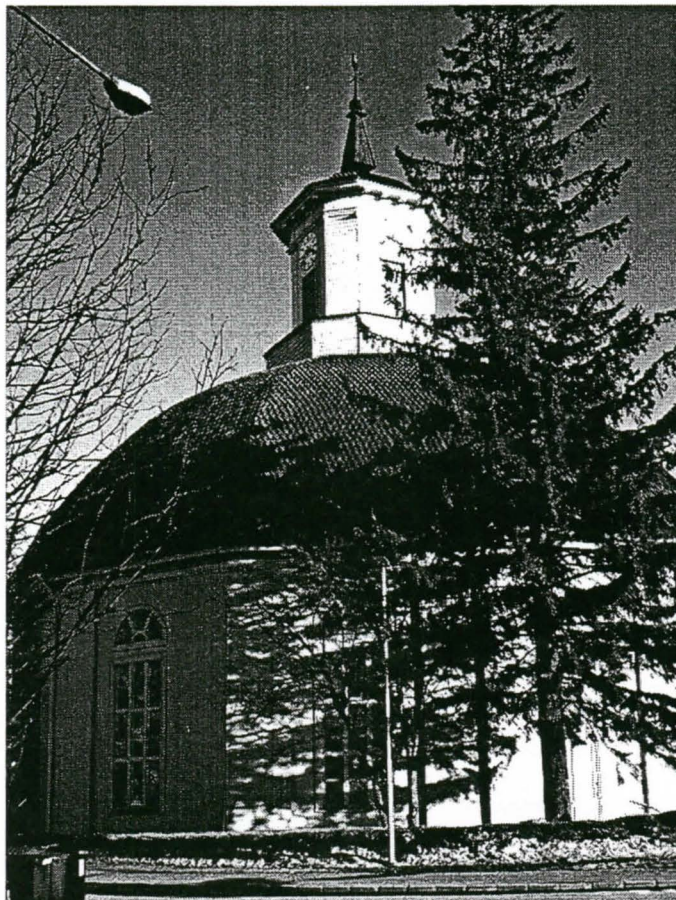
- tiilenpunainen tai vaaleakellertävä tai kellertävän ruskea, v. 1890-93

- vaalea, ovet ja luukut vihreät ja ruskeat, v. 1926

- kellertävä, pilasterit vihertävät, luukut ja listat vihreät, v. 1954

- keltainen, listat valkoiset, ovet ja luukut ruskeat, v. 1970-72.

Viimeisimmän kunnostustyön yhteydessä on kirkkosalin ikkunat sekä ulko-
ovet uusittu kokonaan, joten näiden rakennusosien aiemmista väryksistä ei
ole tietoa. Sakastin toisen kerroksen ikkunat listoineen ja kirkon yläikkunoi-
den sekä ulko-ovien listat ovat alkuperäisiä tai kirkon ulkolaudoituksen ai-
kaisia. Väritutkimus on rajoitettu ulkoverhouksen pintaan ja esiinnotot on
tehty pääasiassa sakastin päädystä, sen itä- ja pohjoissivuista

9.6.1997

3.1 Seinät

Hirsipinnan raoissa ja halkeamissa on jäänteitä punaisesta väristä, oletettavasti punamullasta.

Seinälaudoitus

1869 Vanhan ikkunalistan alla
K161

Seinäpinnassa
vaihdellessa Y132 ja X132

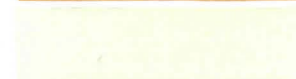
1890/93 K116

ol.1926 X025

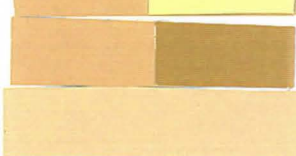
1954 F046

X025/X052

1970-72 Alkuperin X025/Y025
haalistunut väriin X084

Pilasteri ja seinän yläosan listoitukset

Seinälaudoitus
vaihdellessa Y132 ja X132

K116

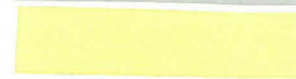
V102

X073

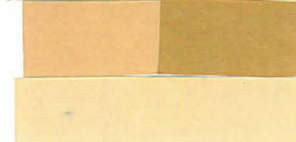
X052

1954 S100

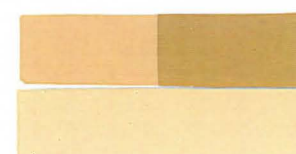

1970-72 Alkuperin X025/Y025
mutta haalistunut väriin X084

Vesilista

1970-72 Puu
Alkuperin X025/Y025
mutta haalistunut väriin X084

Eteläsivulla punertavampisävyinen paikkamaalaus

9.6.1997

3.2 Ulko-ovet

Ovet

1995 Puu/kovalevy
S107

Ovilistat

1890/93 Puu
Vaaleanharmahtava ?
M116

1926 Y158

1954 Kellertävän valkoinen
oletettavasti pohjustus
N066

1970-72 X037

3.3 Ikkunat

Uudet puitteet, karmit ja listat

1970-72 Puu
X037

Vanhat ikkunapuitteet (sakastin 2. krs)

Puu
Valkoinen

X052/X025

1970-72 Valkoinen X037

Karmi

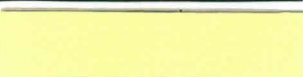
1890/93 Puu
Kellertävä
Valkoinen
K116

1926 Y141

1954 X052

1970-72 X037

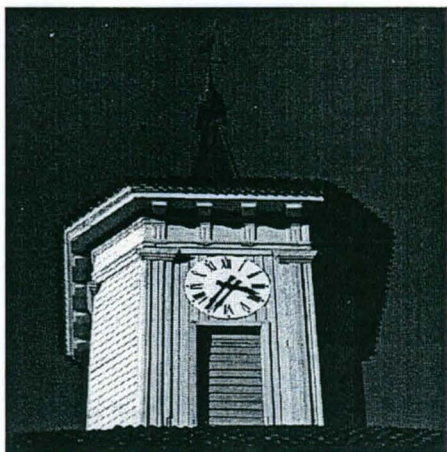

9.6.1997

Listat

	Puu	
	Jäänteitä sinivihreästä	
	Valkoinen	
1890/93	K116	
	Vaalea	
1926	Y141	
	Valkoinen	
1954	N099	
1970-72	X037	

3.4 Torni

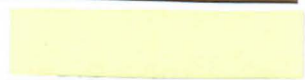

Luukut

	Puu	
	M048	
	haalistunut väriin M048/L048	
	oletettavasti H156 (tai H157 tai H158)	
1926	L115	
1954	S111	
1970-72	N107, haalistunut	

9.6.1997

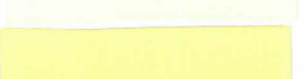
Luukun sivukarmi

	Puu	
	G161	
	Y030	
	L116	
	K156	
1926?	K115	
	G067	
1954	N099	
1970-72	N107, haalistunut	

Kehyslistat

	Puu	
	K115	
1926?	Y145	
	G067	
1954	N099	
1970-72	N107, haalistunut	

Seinä

	Puu	
1869	X132/Y132	
189/93	K116	
1926	F046	
1954	X052	
1970-72	X025/Y025 haalistunut väriin X084	

9.6.1997

Pilasteri

	Puu K116	
1926	V073	
1954	N099	
1970-72	X025/Y025 haalistunut väriin X084	
		

Vanha kellotaulu (poistettu tornista vuonna 1970-72 ja korvattu käyvillä kelloilla)

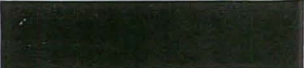
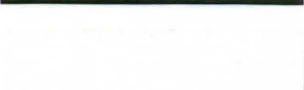
Viisarit

	Puu Kellertävä Tumman harmaa G200	
1954	M168	

Tausta

1954	Puu Kellertävä G200	
------	---------------------------	---

Kehys

	Puu ? Vihreä Y048 tai vaaleampi	
1954	G200	
1954	L099	

4. Kirkon sisäpuolen pintakäsittelyt

Kirkon sisäpuolisista pintakäsittelyistä on ensimmäinen maininta vuosilta 1812- 13, jolloin kirkon ovet ja akkunat on maalattu. Jo vuosina 1814-15 jatkettiin maalaustöitä ja käsiteltiin alttari ja sen ympäristö saarnastuoleineen. Kirjallisuuslähteiden mukaan on seuraava suurempi käsittely tehty vuonna 1837, jolloin kirkko laudoitettiin sisältä ja samana vuonna maalattiin valkoisella vesimaalilla.

9.6.1997

Vuonna 1869 annettiin kirkon holvittaminen ja maalaus Heikki Kuorikoskelle, mutta tietoa ei ole koskiko maalaustyö kirkon sisäpintoja vai pelkästään kirkon ulkopuolta. Vuonna 1890 tai 1893 maalattiin kirkon sisäosat kokonaan uudelleen; katto valkoiseksi, seinät sinertäväksi yläosastaan ja ala- osastaan ruskeanharmaaksi. Penkit maalattiin siten, että päädyt ja kirjalaudat olivat tammenväristä juovitusta, istuin punertavan ruskea ja rintalaudat vaaleanpunaiset. Alttarikehä, alttari ja saarnastuolit maalattiin valkoiseksi, paitsi alttaripöytä ja polvilauta, joihin maalattiin marmorijuovitusta. Lisäksi alttaria ja saarnastuoleja kullattiin.

Seuraava suurempi kunnostus tehtiin vuonna 1926, jolloin penkkejä levennettiin ja maalattiin, lattiaa oikaistiin, ulko-ovien eteen rakennettiin tuulikaapit ja sisäpintoja maalattiin siten, että seinien vihreä soinnutettiin penkkien tummanruskeaan ja alttari uusittiin valkoiseksi.

Kirkon 150-vuotisjuhlia varten maalauskesittelyt uusittiin vuonna 1956, jolloin seinät maalattiin vaaleanruskehtaviksi, ovet ja ovilistoitukset sekä penkit vihreiksi. Tätä ennen oli vuonna 1943 kirkon takaosaan rakennettu urkuleh-teri, johon urut oli asennettu vuonna 1944.

Viimeisin suuri maalauskesittely on tehty vuosina 1970-72. Tällöin alttari on restauroitu alkuperäiseen asuunsa, penkkejä on edelleen hieman levennetty ja kallistettu sekä kaikki kirkkosalin pinnat on maalattu. Myös sakastiin on uusittu pintakesittelyt palauttamalla vanhan mallin mukainen roiskemaalaus paljastetuille hirsipinnoille. Sakastista on jaettu väliseinillä tuulikaappi ja eteinen vuonna 1982.

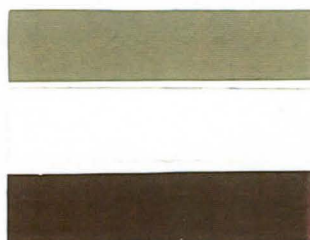
4.1 Kirkkosali

4.1.1 Lattiat ja jalkalistat

Sekä uudet, että vanhat lattialaudat ovat kirkkosalin osalta pintakesittelyiltään samanlaisia. Esiinotot on tehty alttarilta ja pääkäytävältä vanhoista lattialaudoista sekä kirkkosalin etu- ja takaosasta uusista laudoista. Myös tuulikaapin lattialaudat on tarkistettu. Kaikki löydetty pintakesittelyjen kerrokset ovat peräisin vuosien 1970-72 kunnostustöistä. Myös jalkalistat ovat samanaikaisia.

Lattia

	Puu
1970-72	N105
1970-72	F157
1970-72	M120

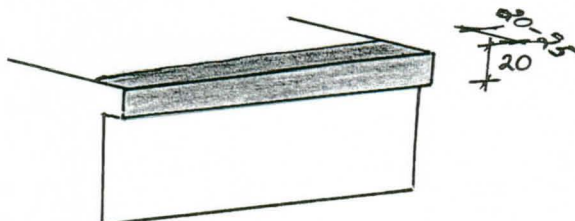

Alttarikorokkeen reunoilla, käytävien porrasalueella on mustat korosteviivat. Viivan leveys lattiapinnassa on pääkäytävän kohdalla 2,5 cm ja sivukäytävi-

9.6.1997

en kohdalla 2 cm. Korokkeen sivulla korosteviiva on 2 cm.

M168

Jalkalistat ulkoseinillä ja tuulikaapin kirkkosalin puoleisilla seinillä

Puu
S051

1970-72 M120

Jalkalistat ulkoseinillä tuulikaapissa

Puu
Y146

S051

1970-72 M120

Jalkalistat alttarilla penkkejä vasten

Puu
S051

1970-72 Y062
osin kevyesti töpötettynä

1970-72 Kirkas lakka

4.1.2 Seinäpinnat

Kirkkosalin ulkoseinäpinnat tutkittiin laudoituksen pintaan asti, ilman seinärakenteen avaamista. Alttarilaitteen tutkimuksen yhteydessä havaitsin sen yläosasta näkyvän hirsipintaa, jossa oli pinnalla vaalea maalikerros. Väristä tai maalityypistä ei ole tietoa. Seinälaudoituksen ensimmäinen jäljellä oleva käsittely on tehty öljymaaleilla vuonna 1890 tai 1893 ja tämän kerroksen päällä olevat käsittelyt ovat alkydipohjaisia. Seinäpintojen esiinnot on tehty kirkkosalin itä- ja pohjoisseiniltä ja kattolistoituksen esiinnot urkujen takaa ja urkuseinän pohjoisreunalta.

9.6.1997

Ulkoseinä

Yläosan seinäpinta

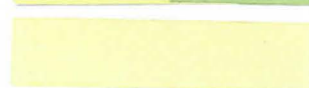
Puu
1890/93 ~S046/S043

1926 V056/S056

1954 G104

1970-72 G044

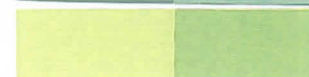

Yläosan pilasteri

Puu
1890/93 ~S046/S043

1926 V056/S056

1954 V068

1970-72 G044

Alaosan seinäpinta

Puu
1890/93 ~S046/S043

1890/93 N067/L067 eri vahvuisina

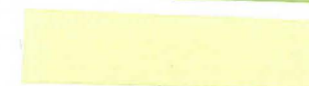
kehysraidat N157/L157

1926 V056/S056

1954 G104

1970-72 G044

Seinäpinnan alimman käsittelykerroksen väripaneelijaot on esitetty Liitteessä 1.

9.6.1997

Tuulikaapin pohjoisseinä kirkkosalista

Puu
G039

Tuulikaapin länsiseinä nurkkalistoineen kirkkosalista

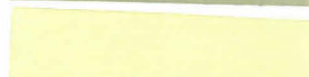
Puu
1926 V056/S056

1943 X145

1956 G104

1970-72 G044

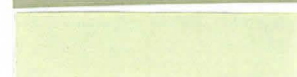

Portaikun seinä kirkkosalista

Puu
1943 X145

1956? V068

K200

1970-72 G044

Tuulikaapin pohjoisseinä tuulikaapista

Vaakapaneeli
K200

1970-72 G039

yläosan kolme lautaa G044

Tuulikaapin itäseinä tuulikaapista

Vaakapaneeli
1926 V056/S056

G104

H048

1970-72 G044

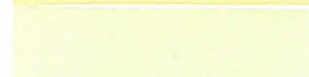

Portaikun seinä

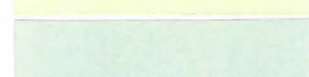
Pystypaneeli
1943 S098

1956 V063

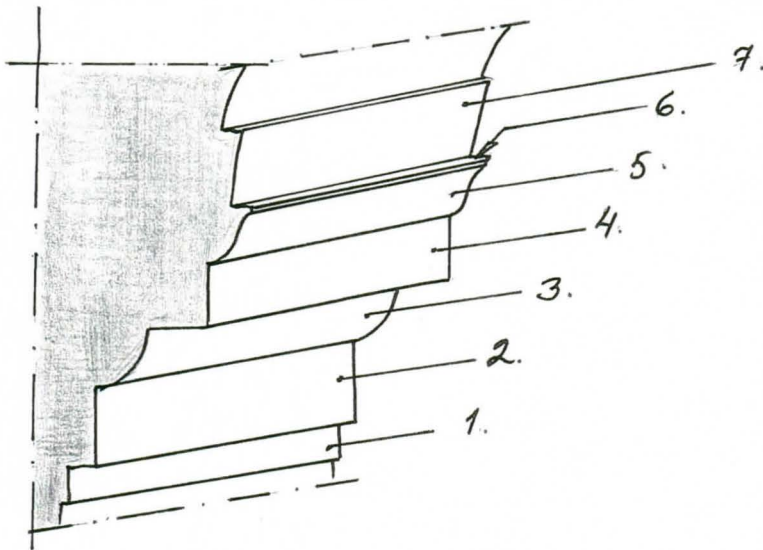

1970-72 G044

9.6.1997

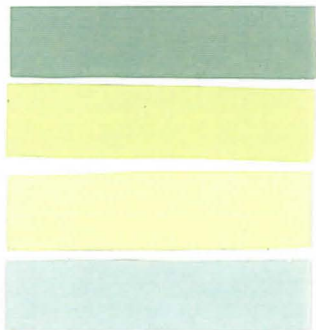
4.1.3 Katto ja kattolistoitus

Kattolistoitus

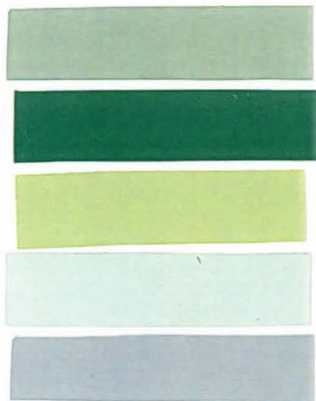
1. ja 2.

1890/93	Puu S049
1926	V056
1954	G104
1970-72	H048

3.

1890/93	Puu S049
1926	M045
1954	J062
	H048
1970-72	H163

9.6.1997

4. ja 7.

1890/93	Puu Marmorointi Pohja Valkoinen kellastunut H097:n Kuviot X147 ja Y147 ja näiden vaalennoksia	
1926	S161	
1954	Valkoinen (pohjamaali)	
1954	G001	
1970-72	K200	

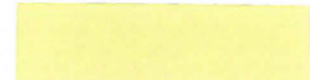
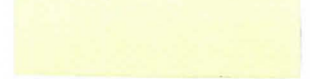
5.

	Puu N004	
	M045	
1926	J062 Pystyosassa kultaus vihreän päällä.	
1954	oletettavasti K200	
1970-72	H163	

6.

	Puu H163	
1970-72	K200	

Katto

1890/93	Puu S070, (kellastunut) Alkuperäinen olet. G200	
1926	G068	
1954	G047	
1970-72	K200	

9.6.1997

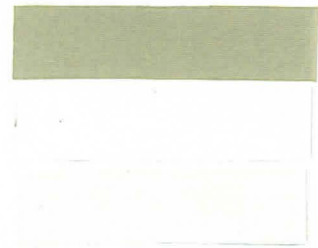
Lehterin alakatto

	Puu
1943	X145
1970-72	K200

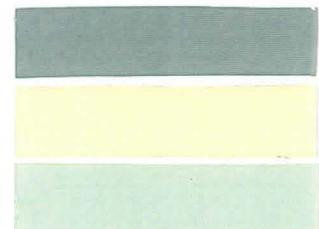
Kattolista

	Puu
1943	X145
1956	G200
1970-72	K200

Tuulikaapin katto ja kattolista

	Puu
	S046
	oletettavasti F104
1970-72	G044

Porrashuoneen katto ja kattolista

	Puu
	F104
1970-72	G044

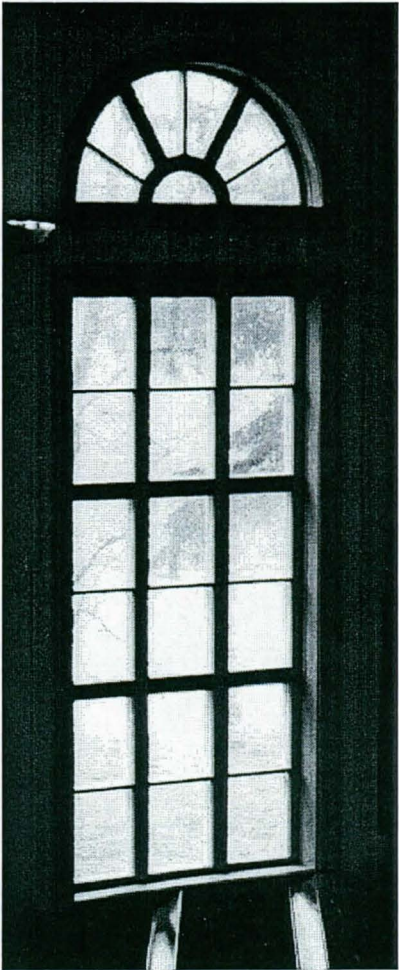

4.1.4 Ikkunat

Kirkkosalin ikkunapuitteet ja osa karmeista on uusittu edellisessä kunnostustyössä vuosina 1970-72, joten näiden osalta ei varhaisemmista käsittelyistä ole tietoa. Vanhojen osien pintakäsittelyt toistuvat koko kirkkosalissa lukuun ottamatta urkujen takaosaa, jossa pintakäsittelyjen ylin kerros on vuodelta 1926. Urkujen asentamisen jälkeen vuonna 1944 ei näitä pintoja ole uusittu.

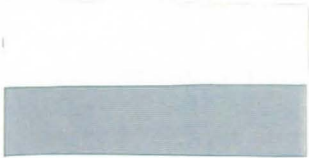
Esiinotot on tehty kirkkosalin pohjoisseinältä ja yläikkunana osalta urkulehterin pohjoisreunalta.

9.6.1997

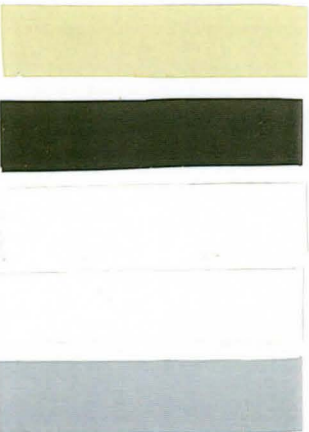
Ikkunapuitteet ja uudet karmit
ylä- ja alaikkunat

	Puu
1970-72	F157
1970-72	J162

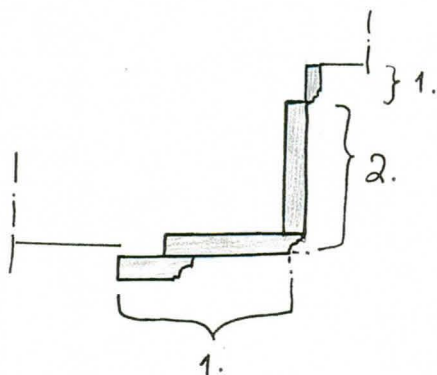

Alaikkuna
Ikkunapenkki

	Puu
	Punaruskea
	Tammiootraus pohja X122
	kuviot M105
	F157
	F157
1970-72	J162

9.6.1997

Lista 1

	Puu	
	M046	
	Tammiootraus	pohja X122
		kuviot M105
		
		
	F157	
	Silote osittain	
	F157	
1970-72	J162	

Lista 2

	Puu	
	Y154	
	Tammiootraus	pohja X122
		kuviot M105
	Vaaleansininen kuviointi	
	pohja ~V164, irtoaa	
	seuraavan kerroksen mukana	
	X168	
	F157	
	F157	
1970-72	J162	

9.6.1997

Yläikkuna

Ikkunapenkki

	Puu	
	Punaruskean jäänteitä, olet. Y154	
	Tammiootraus pohja X122	
	kuviot M105	
	S046	
	F157	
	F157	
1970-72	J162	

Listat

	Puu	
	Y154	
	Tai M046	
	Tammiootraus pohja X122	
	kuviot M105	
	V071, kellastunut	
	J200, pohjamaali	
1970-72	J162	

4.1.5 Ovet

Ulko-ovet on uusittu viime korjaustyössä, samoin tuulikaapin ovi. Tuulikaapin alkuperäinen ovi on vuodelta 1926 ja tallella tapulin alaosan varastossa. Väliovet sakastiin ovat alkuperäiset.

4.1.5.1 Ulko-ovet

Ovi

	Puu	
1970-72	N107/Y026	

9.6.1997

Ovilistat ja karmit

	Puu Y164	
	oletettavasti Y150	
	Tammiootraus pohja S100	
	kuviot M110 eri vaaleusasteina	
	Valkoinen	
	X147/Y147	
1926	M026	
	Silote S098/N098	
	J057/N057	
1954	N071	
1970-72	J162	

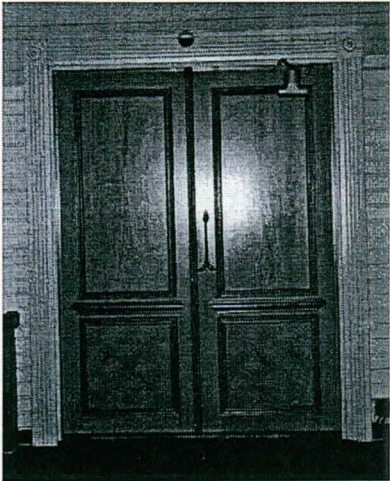
Kynnykset

	Puu Y054	
	Y147	
1926	M026, haalistunut	
	Valkoisen tai vaaleanruskean jäänteitä	
	N109	
1970-72	M120	
1970-72	M120	

9.6.1997

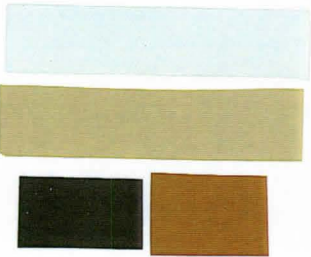
4.1.5.2 Väliovet

Väliovet tuulikaappiin

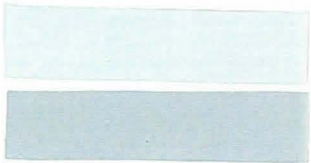
Ovi

	Puu Silote osittain V031	
1970-72	Tammiooteraus pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	
1970-72	Kirkas lakka	

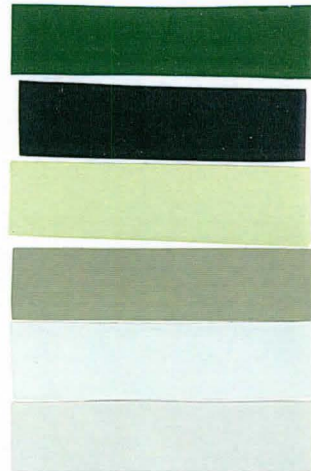
Karmi

1970-72	Puu Silote osittain V031
1970-72	V164

Listat

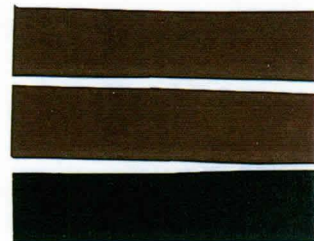
	Puu
1926	Y147
1926	M026
1954	~V061
1954	X148
1970-72	V031
1970-72	H164

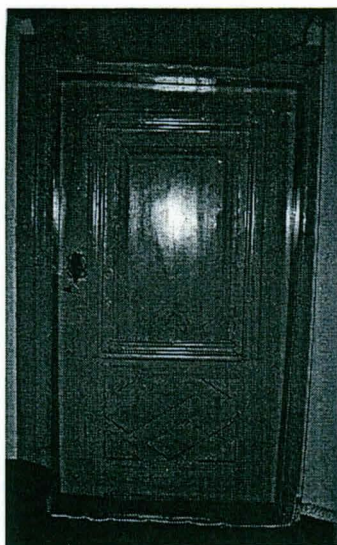
9.6.1997

Kynnys

1970-72 Puu
M120
1970-72 M120
1970-72 M168
Kynnyksen päällä raidat, leveys 2,5 cm

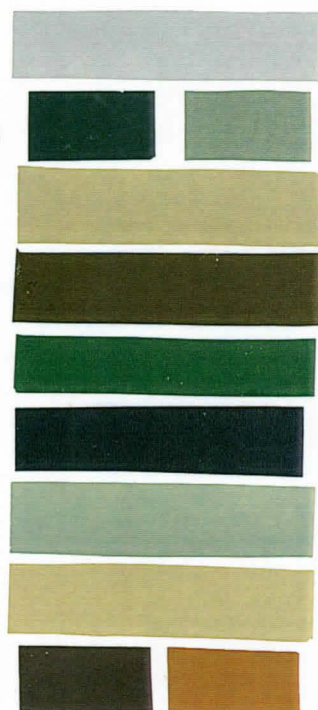

Väliovet sakastiin

Ovet

Puu
Vihreänharmaa pohja S157
kuviot Y151 ja X151
vaihtelevat
Tammiooteraus pohja S100
kuviot M110
eri vaaleusasteina
1926 Y147
1926 M026
1954 X150
1970-72 Tammiooteraus pohja J103
kuviot M127 ja M084
1970-72 Kirkas lakka

9.6.1997

Ovilistat

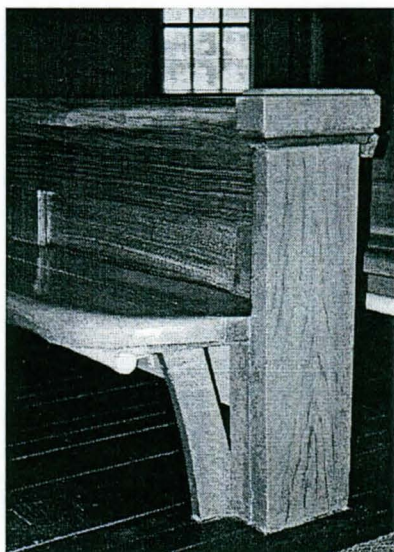
	Puu		
	Vihreänharmaa	pohja S157	
		kuviot Y151 ja X151	
		vaihtelevat	
	Tammiooteraus	pohja S100	
		kuviot M110	
		eri vaaleusasteina	
	M084		
1926	Y147		
1926	M026		
1954	X150		
1970-72	Tammiooteraus	pohja J103	
		kuviot M127 ja M084	
			
1970-72	Kirkas lakka		

Karmit

	Puu	
	Vaaleanharmaan jäänteitä, oletettavasti sama väri	
	kuin saarnastuolin karmeissa ja listoissa	
	Y150	
	Tammiooteraus	pohja S100
		
		kuviot M110
		eri vaaleusasteina
	Y147	
	M026	
	X150	

9.6.1997

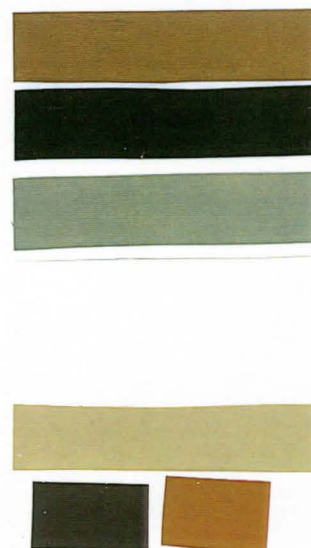
4.1.6 Penkit

Kirkon penkit ovat alkuperäiset ja niitä on muokattu kahteen kertaan kirkon historian aikana istumismukavuuden parantamiseksi. Ensin vuonna 1926 penkkejä levennettiin ja seuraavan kerran vuosien 1970-72 korjaustöissä penkkejä levennettiin lisää ja kallistettiin myös selkänojaa. Penkkien esiinnot on tehty eteläisimmän penkkirivin viimeisestä penkistä istuimen, päädyn ja takaosan osalta sekä alttarin eteläreunalta penkkien rintapaneelin osalta.

Istuin ja selkänoja

	Puu	
	Tammioottraus	
	pohja	vaaleanvihertävä
	kuviot	okranruskea mm. L110
1926	X048	
1956	Y087	
	F157	
	Siloite	
1970-72	Tammioottraus	pohja J103
		kuviot M127 ja M084

9.6.1997

Istuimen levennyslauta

	Puu M084	
1926	Valkoinen Y055	
1956	Y087	
	F157 Siloite	
1970-72	Tammiootraus pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	

Penkin pääty
ulkopuolen alaosa

	Puu S104	
	Okranruskea X048	
	X148	
1956	X087	
	F157	
	Tammiootraus pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	

Ulkopuolen yläosa

	Puu X062	
	X048	
	X148	
1956	N068	
	F157	
1970-72	Tammiootraus pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	

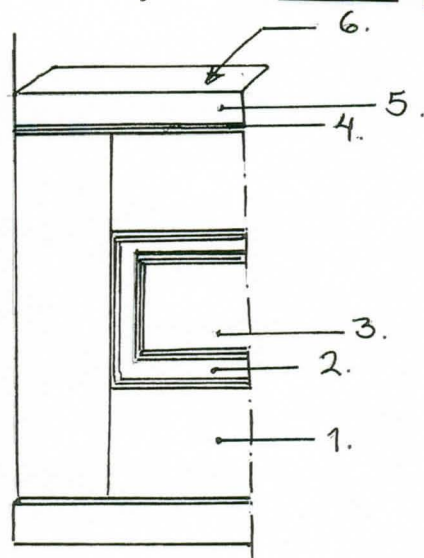
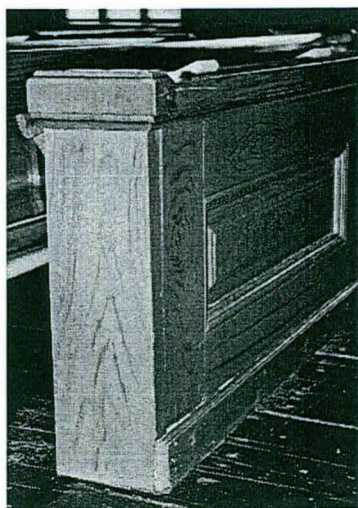
9.6.1997

Sisäpuoli

	Puu M084 Valkoinen	
	Y055	
1956	Y087	
	F157 Siloite	
1970-72	Tammiootras pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	

Penkin takaosa

	Puu Tammi?ootras pohja ruskeanvihreä kuviot okranruskeaa mm. L110	
	X148	
1956	Y087	
	F157	
	Siloite osittain	
1970-72	Tammiootras pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	

9.6.1997

Penkin etuosa (alttarille)

1.	Puu X048	
	Tammi?ootraus pohja V104	
	kuviot okranruskeaa mm. L112 ja Y030	
1926	X048	
1956	X148	
1956	Y087	
1970-72	Y062	
2.	Puu Tammi?ootraus pohja vihertävänruskea kuviot okranruskeaa mm. L110	
	Y135	
1926	X048	
1956	X148	
1956	Y087	
1970-72	Y062	
3.	Puu Vihertävänruskea M084	
	Y135	
1926	X048	
1956	X148	
1956	Y087	
1970-72	Y062	

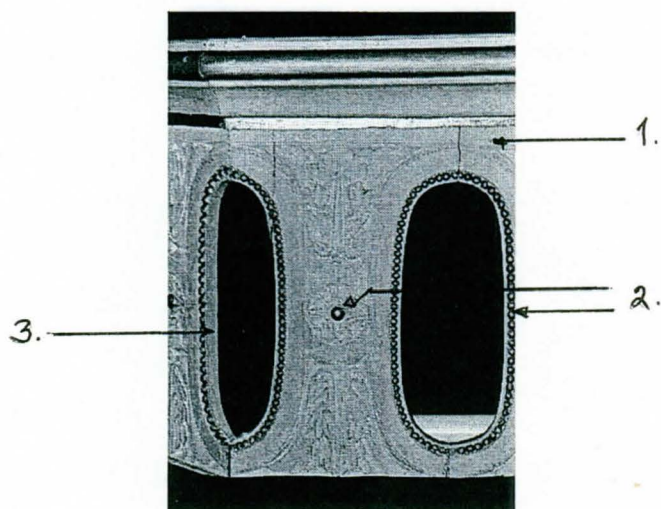
9.6.1997

4.		Puu		
	1926	Y135		
	1956	X148		
	1956	Y087		
	1970-72	Y062		
6.		Puu		
		M084		
		Y135		
	1926	X048		
	1956	X148		
	1956	Y087		
		F157		
	1970-72	Tammiootras	pohja J103	
			kuviot M127 ja M084	

4.1.7 Alttari

Alttarilaite on restauroitu alkuperäiseen asuunsa 1970-luvun kunnostustyössä ja tässä yhteydessä on lähes kaikki alttarin pinnat puhdistettu puulle, jotta on pystytty palauttamaan kuultavat sävyt. Maalikerrosten poistamisen vuoksi ei koko alttarilaiteesta pysty esittämään kuin hajanaisia tietoja alta löytyvistä maalijäämistä. Poikkeuksen tästä tekee alttarilaitteen alaosan eteläpääty, josta löytyi nykyisen pinnan alta neljä eri käsittelykertaa, jotka ovat ajoitettavissa.

9.6.1997

4.1.7.1 Alttarikaide

Katso liite 4.

Kaide

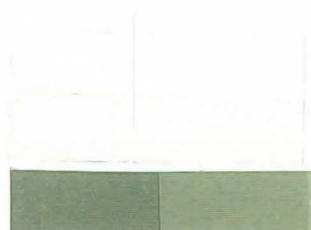
1. ulkopuoli Puu
1970-72 S163, kuultava

2. helminauha Puu
Y087/S061
Vaaleanharmaa
Kultaus
S163
1970-72 Pronssimaali

3. Aukon reuna Puu
H200 tai J200
1970-72 Y087/S061

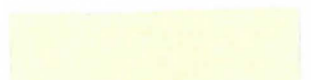

Seinän vierustalta löytyi lisäksi

Puu
~S163
Kellertävän valkoinen
Sinertävän valkoinen
1970-72 Y087/S061

4. hyllykkö Puu
F068
Siloite
1970-72 S163

9.6.1997

5. sisäpuoli

Puu
F068

G200

1970-72

S163

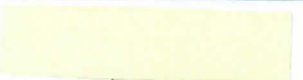

6. sisäpuolen jalkalista

Puu
Y151

F068

K109

Y033

1970-72

S163

Polvilauta
päällisosa

??
Säkkikangas
Punainen sametti
1970-72 Punainen sametti

sokkeliosa

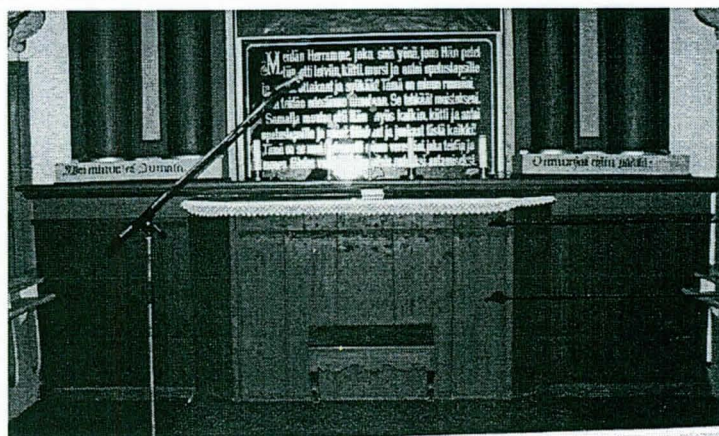
Puu/levy
M120
Siloite osittain
1970-72 M120

Alttarin lattia

1970-72 Lastulevy
Kokolattiamatto

4.1.7.2 Alttaripöytä

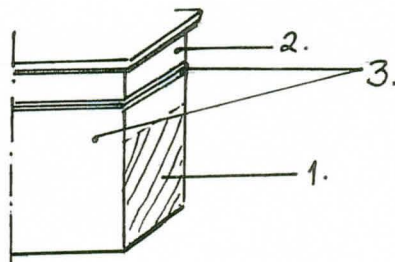
2. YLÄOSA (~~PÖYTÄ~~)

1. ALAOSA
JA PÖYTÄTASO

9.6.1997

1.		Puu	
		Jäänteitä vihreästä ja valkoisesta	
	1970-72	Y150, kuultava	
2.		Puu	
	1970-72	Y164, kuultava	

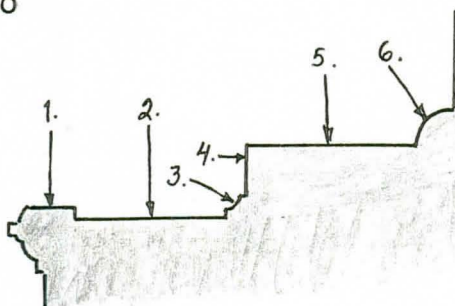
4.1.7.3 Alttarilaite

Alaosa

1.		Puu	
		Y150	
	1890/93	Marmorointi	
		pohja valkoinen	
		kuviot X147 ja Y147	
		ja näiden vaalennoksia	
	1926	Valkoinen	
	1956	Valkoinen	
	1970-72	Y150, kuultava	
2.		Puu	
	1970-72	Y164, kuultava	
3.		Puu	
	1970-72	Y150, kuultava	

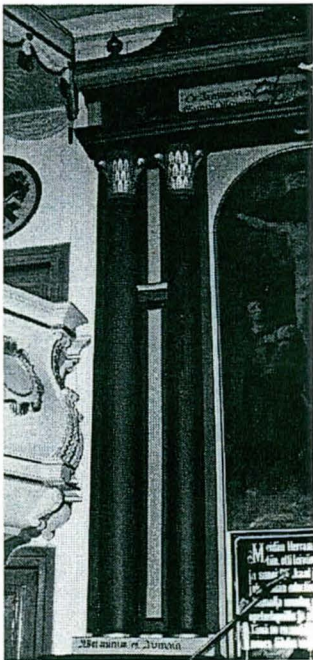
Taso

1.		Puu	
		Jäämiä punaruskeasta	
		Jäämiä kellanruskeasta	
	1970-72	Y150	

9.6.1997

2.	1970-72	Puu Y164	
3.		Puu Jäämiä valkoisesta Jäämiä harmaasta Y101	
	1970-72	Y150	
4.	1970-72	Puu X084	
	1970-72	Teksti M168	
5.		Puu Jäänteitä punaruskeasta oletettavasti Y164 ja vaaleanpunertavasta Y164	
6.		Pronssimaali	

Pilasterit keskimmäiset	Puu	
1970-72	Y110/Y150, kuultava	
uloimmaiset	Puu	
1970-72	Y150, kuultava	

9.6.1997

pilastereiden yläosien koristelut
lehdet ja kiekurat

Puu
Punaruskea
Valkoinen
Pronssimaali
Valkoinen
1970-72 Kultaus

lehtien juuriosassa on edellisten käsittelyjen päällä
kiiltävän M168

tausta Puu
Pronssimaali, kuparipronssi, jossa mahdollisesti mu-
kana punaruskeaa pigmenttiä

pilastereiden kehyslistat
1970-72 Y164

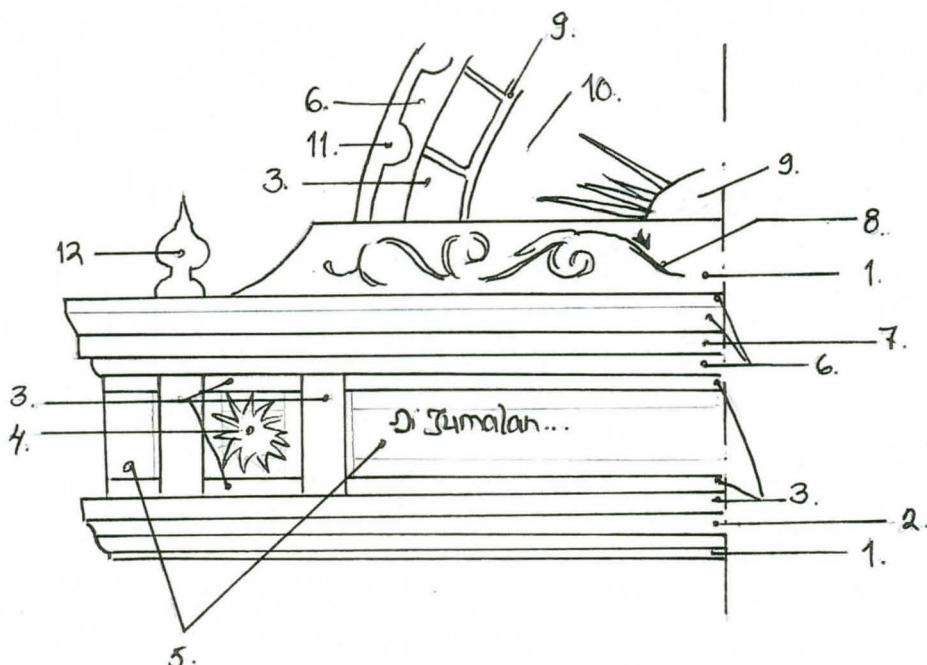

taustaseinät
1970-72 J111/K111

alttaritaulun kehys
Puu
?
Kultaus
Kellanvihreä
1970-72 Pronssimaali

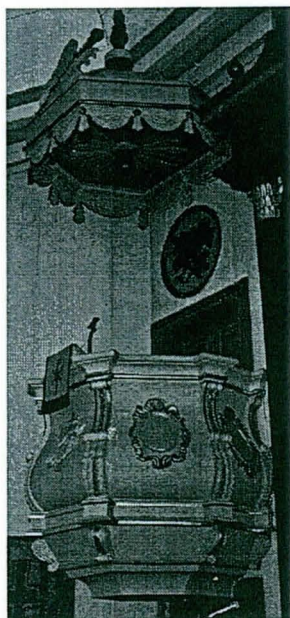
Yläosa

9.6.1997

1.	Y110/Y150		
2.	Y164		
3.	Y150, kuultava		
4.	Säteet Y160 ja L080 Keskus M168 ja tausta		
5.	X084,hieman vaaleampana		
6.	Y160		
7.	X086		
8.	Koristeet Y044		
9.	Pronssimaali		
10.	K009, kuultava		
11.	Kultaus		
12.	Nupin kantaosa	Puu Pronssimaali Y129	
	Nuppi	L090 Pronssimaali	

4.1.7.4 Saarnastuoli

9.6.1997

Saarnastuolin ulkopinnat ja katoksen ulko- ja sisäpinnat ovat vuodelta 1970-72.

Ulkopinnat

ylä- ja alaosat V155

keskiosan tausta S155/N155

medaljonkien kehyksen sisusta
X083/Y083

nurkkien lehtikuviot ja medaljongin sisus
H167

medaljongin uloin kehä ja nurkkien koristeosat
Pronssimaali

vaakalistat, medaljongin sisäkehä ja nurkkien alaosat
Lehtikulta

Sisäpinnat
seinä

Puu
~L047

Y038/J115

L084

M084

oletettavasti N071

K108, kiiltävä

lattia

Puu
L106

N111

Y033

Y024

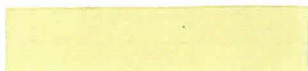
~N104

K108, kiiltävä

9.6.1997

Katos sisäpuoli	katto	X083/Y083	
	verho	~S098	
ulkopuoli	verho	~S098	
Ovi	kuten välioivet sakastiin, mutta alimmassa kerrok- sessa ei ole välttämättä kuvioita		
4.1.7.5 Lukkarin tuoli			
Ulkopinnat	kuten saarnastuolissa luku 4.1.7.4		
Sisäpinnat seinä	Puu Tummanharmaa L112		
	L084		
	M084		
	X090/Y090		
lattia	Puu L116/M115		
	L110		
	Y030		
	Y024		
	N104		
katos	kuten saarnastuolissa luku 4.1.7.4		

4.1.7.6 Koristetaulut

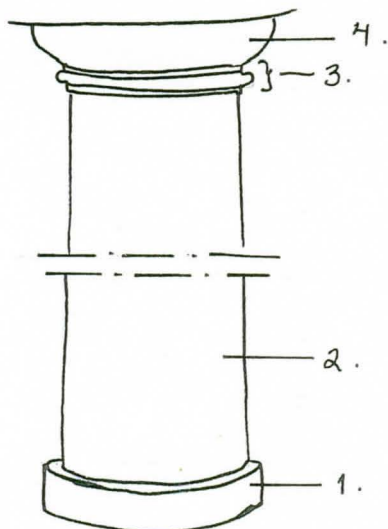
9.6.1997

Kehykset	Puu Vaaleanrusehtava Pronssimaali Vaalea pohjustus Pronssimaali Helminauhaosassa on yksi pronssimaalauskerros enemmän kuin muussa kehysosassa.	
Tausta	Puu ~J168	
1890/93	S046	
1926	S043/N053	
1956	G104	
1970-72	S159/N159	
Kuviot	Puu Harmaa Pronssimaali Vaalea pohjustus Kultaus Vaalea pohjustus Pronssimaali	

4.2 Urkulehteri

Urkulehteri on rakennettu vuonna 1943 ja siihen ei ole tehty muita suurempia muutoksia kuin tuulikaapista portaisiin johtaneet pariovet on poistettu. Esiinotot on tehty lehterin pilareiden ja kaiteen osalta lehterin pohjoisreunalta.

4.2.1 Pilarit

9.6.1997

1. Jalkalistat

Kovalevy
F157

Siloite osittain

1970-72

M120

Alkuperäinen lista?

Puu

F157

S051

1970-72

M120

2. Pilari

Puu
X145, pohjustus

1943

F158

1956

K200

1970-72

Siloite V100

1970-72

K200

3.

Puu
X145, pohjustus

1943

J100
Valkoinen

1956

Kultaus

1970-72

K200

4.

Puu
X145

N106

1956

K068

1970-72

K200

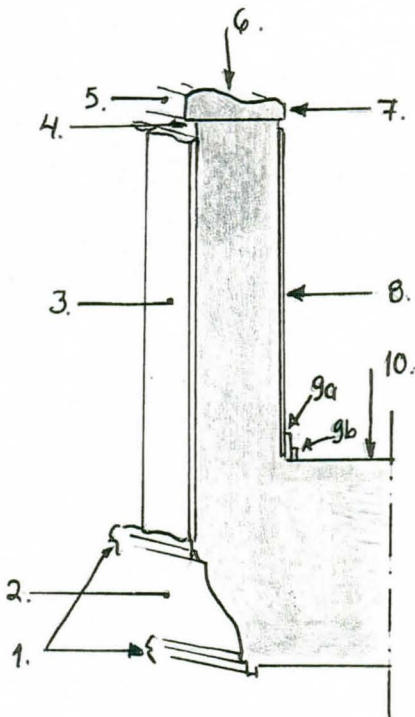
1970-72

K200

9.6.1997

4.2.2 Urkulehterin kaide

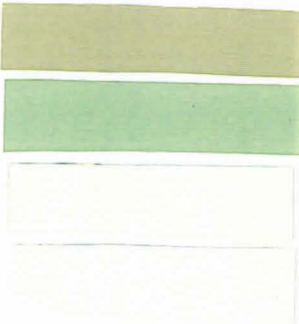
1. Kaiteen alaosan pykälät

	Puu
	X145
	M200
1956	Kultaus
	K200
1970-72	K200

2. Kaiteen alaosan karniisi

	Puu
	X145
	S053
	K200
1970-72	K200

9.6.1997

3. Kaiteen ulkopinta

Puu
X145

K200

1970-72 K200

4. Kaiteen yläosan syvennys

Puu
X145
Kultaus

1970-72 K200

5. Käsijohteen ulkoreuna

1943 Puu
J068

1956 N053

1970-72 K200

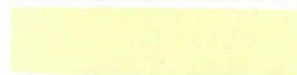

6. Käsijohteen päälliosa

Puu
J068

H066

Y087

F157

1970-72 Siloite V100

1970-72 K200

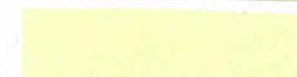

7. Käsijohteen sisäosa

Puu
J068

H066

Y087

1970-72 K200

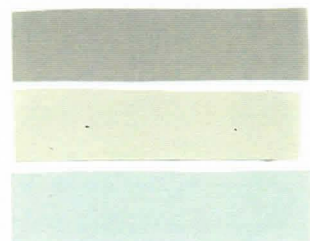
9.6.1997

8. Kaiteen sisäpaneeli

Puu
J068

V068

1970-72 G044

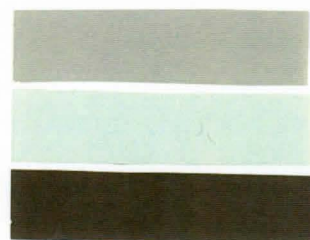

9. Jalkalistat
lehterin kaiteen vieressä

a. Puu
J068

G044

1970-72 M120

b. Lakka

lehterin portaiden yläpäässä

1. Puu
G104

Y095

K033

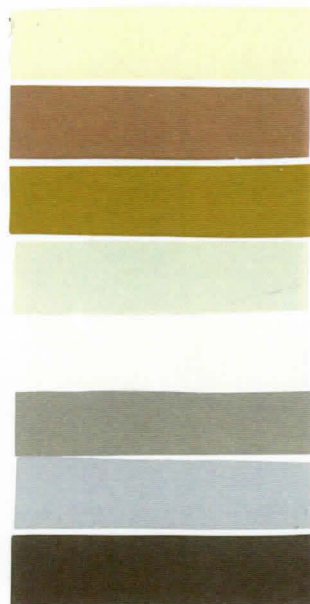
G069

K200

N109

1970-72 J162

1970-72 M120

2. Puu
Y095

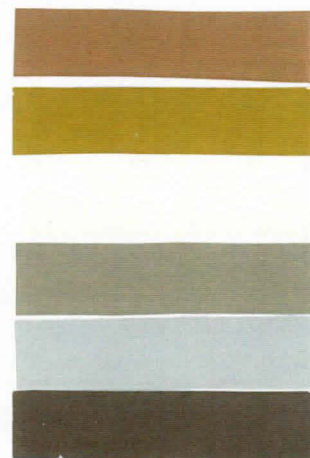
Y033

K200

K108

1970-72 J164

1970-72 M120

9.6.1997

10. Lattiapinta

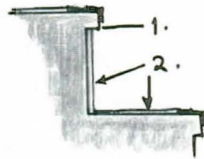
Puu
N109
Liima
Kokolattiamatto
1970-72

4.2.3 Portaat ja kaiteet

Porras

Portaiden esiinnot on tehty ylimmästä askelmasta.

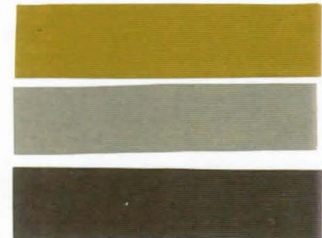
Askelman reuna

Puu
Y033

K108

1970-72 M120

1970-72 Kulmassa harmaa muovilista

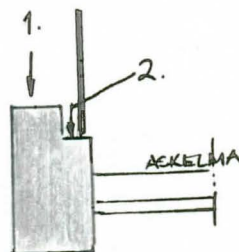
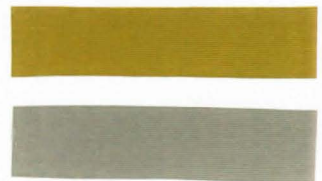

Askelmat

Puu
Y033

K108
Liima

1970-72 Kokolattiamatto

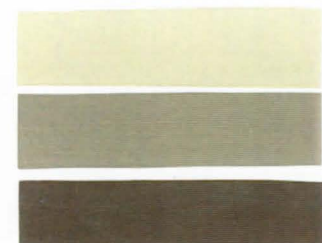
Porraskaiteen alaosan/portaiden sivulauta

1.

Puu
V103

K108

1970-72 M120

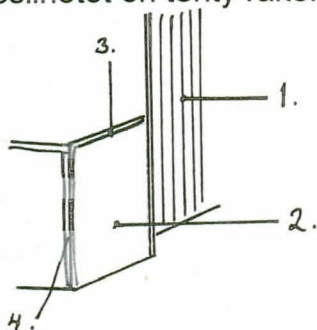

9.6.1997

2.	Puu Y033	
	K108	
1970-72	M120	
Porraskaide	Puu (d=5 cm), päissä rautainen kiinnikeosa Mahdollisesti lakkaus M115	
	N165	
	N059	
	L067	
	F030	
1970-72	X083, kiiltävä	
Porrasaukon puukaide	Puu S104 (voi olla siloite?)	
	F027	
1970-72	J162	
Ikkunakaide	Puu X123	
	V067	
1970-72	J162	

4.2.4 Urkuseinä

Urkuseinän esiinnot on tehty rakenteen pohjoissivulta.

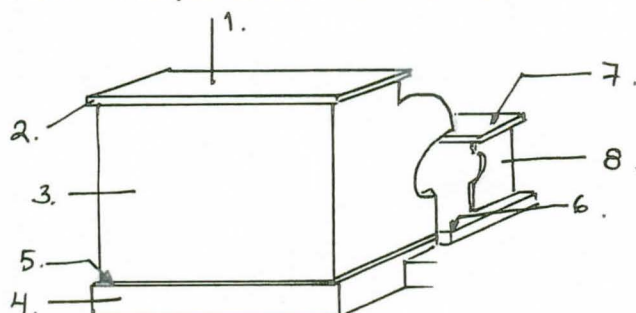

9.6.1997

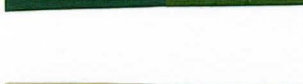
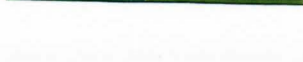
1. Pystypaneeli	Puu	
	J068	
	G066	
	G157	
1970-72	G044	
2. Etuosan seinä	Levy	
	N070	
	oletettavasti H200	
	G044	
1970-72		
3. Vaakalista	Puu	
	Y121	
	N070	
	Pronssimaali	
1970-72		
4. Nurkkalista	Puu	
	Y121	
	H200	
	G044	
1970-72		
	Pronssimaali	

4.2.5 Urut

Urut on asennettu paikoilleen vuonna 1944.

9.6.1997

1. Päälliosa	Puu Y121	
	K200	
1970-72	K200	
2. Päälliosan reunat	Puu Y121	
	N069	
	F098	
	Pronssimaali	
1970-72	M200	
3. Sivupinnat	Puu Y121	
	K200	
1970-72	K200	
4. Alalista	Puu ~L112	
	Y033	
	F157 (oletettavasti pohjamaali)	
	N109	
1970-72	Y150/Y124	
5. Alalistan päällinen	Puu Y121	
	Y033	
	F157 (oletettavasti pohjamaali)	
	N109	
1970-72	Y150/Y124	

9.6.1997

6. Penkin alusta		Puu ~L112	
		Y033	
		N109	
	1970-72	Y150, hieman vaaleampana	
7. Penkki	istuin	Puu Lakkajäänteitä M168, puolikiiltävä	
	jalat	Puu Lakka	

4.3 Sakasti

Sakasti on ollut yhtenäisenä tilana vuoteen 1982 asti, jooloin on huoneesta jaettu tuulikaappi, eteinen ja sakastihuone. Tästä syystä koko tila on ollut pintakäsittelyiltään yhtenevä ja käsittelen sitä tässä yhteydessä vain tämän otsikon alla.

4.3.1 Lattiat ja jalkalistat

Lattioiden esiinnot tehtiin sakastista kahdesta kohtaa; itäisen ikkunan edestä ja portaiden alta. Portaot ovat olleet alunperin toisin päin ja alustaltaan umpinaiset, joten tällä selittyy yhden välikäsittelyn, N154:n, puuttuminen portaiden alustan esiinnotosta.

Lattia		Puu Y033	
		~N154	
	1970-72	M120	
Jalkalistat ulkoseinillä		Puu F157	
	1970-72	M120	
väliseinillä		Puu Y142	
	1970-72	M120	

9.6.1997

4.3.2 Seinät

Sakastin väliseinät ovat peräisin vuodelta 1982 ja ulkopintojen käsittelyt vuosilta 1970-72. Tässä viimeisessä suuremmassa kunnostustyössä on sakastista purettu aiemmat pahvi- ja tapettikäsittelyt (3 tai 4 kerrosta). Eteisen sähkökaappiin on jätetty kuitenkin esille osa näistä tapettipinnoista ja lisäksi näkyvillä on pahvituksen alla olleita liimamaalipintoja. Näiden perusteella olen määritellyt todennäköisimmän pintakäsittelyjen järjestyksen vanhoilla seinäpinnoilla.

Vanhat seinäpinnat
aiemmat käsittelyt
Katso liite 2

- Hirsi
- Vaalea liimamaali, jossa alaosassa vaaleanpunertava väripaneeli, korkeus n. 60 cm.
- Valkoinen liimamaali, jossa roiskeita tummanharmaalla. Alaosassa tummanharmaa väripaneeli, korkeus n. 30 cm.
- Maalattu pahvi, ruskea ???
- Tapetti
- 1926 - Tapetti
- 1954 - Tapetti

nykyinen pintakäsittely

1970-72

Hirsi
Roiskemaalaus
pohja F103

roiskeet M168

Väliseinät

1982

Vaakapaneeli
F087

1982

F087

4.3.3 Katto ja kattolistat
Katto

Puu
Valkoinen V098/S098
(kellastunut)
Valkoinen V098/S098
(kellastunut)

F105

F157

9.6.1997

Kattolistat

vanhat

Puu
X122

F103

Valkoinen V098/S098
(kellastunut)
F105

F157

uudet (väliseinillä)

1982

Puu

1982

F157

1982

F157

4.3.4 Ovet

Ovien osalta on tutkittu sakastin puoleiset pinnat. Uusia ovia tiloissa ovat ulko-ovi ja väliovet tuulikaapista eteiseen ja eteisestä sakastiin.

Ulko-ovi

1970-72

Puu
K152

1970-72

Valkoinen (pohjamaali)

1982

S112/N112

Listat ja karmi

1970-72

Puu
Valkoinen (pohjamaali)

Uudet väliovet

1982

Puu
S112/N112

Listat ja karmit

1982

Puu
Valkoinen (pohjamaali)

1982

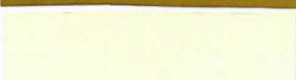
K200

9.6.1997

Vanhat väliovet (kirkkosaliin)

	Puu tummimmillaan M069 töpätty, epätasainen pinta, jossa värin voimakkuus muuttuu	
1890/93	Tammi?ootraus pohja N110	
	kuviot M110 ja S112	
1926	Y147	
1926	M026	
1956	X150	
1970-72	S112/N112	

Ovilistat

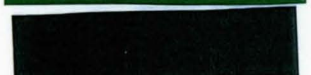
	Puu M136 tai M152	
	Y121	
	Y033 Vihreä? F046 (pohjamaali)	
	F046	
	F046	
1956	S098/N098	
1970-72	S112/N112	
1970-72	K200	

9.6.1997

Karmit

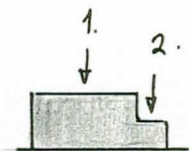
	Puu Jäänteitä vaaleanharmaasta Y150	
1890//93	Tammi?ootraus pohja N110	
	kuviot M110 ja S112	
1926	Y147	
1926	M026	
1956	X150	
1970-72	Tammiootraus pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	

Kynnys
1.

	Puu M115 tai Y048	
	~Y054	
	Y147	
	M026	
	Y030	
	K153	
1970-72	M120	

2.

	Puu K153	
1970-72	M120	

9.6.1997

4.3.5 Ikkunat

Sakastin ikkunanpuitteet ja osa karmeista on uusittu vuosien 1970-72 kunnostustyössä. Ikkunoiden esiinotot on tehty sakastin pohjoisikkunasta.

Uusi puite ja karmi

Puu
F157

1970-72 F157

Ikkunapenkki

Puu
L046

Y121
mahdollinen tammiooteraus,
mutta kuviointi on hävinnyt tai
on erittäin harvaa
G157

F157

1970-72 Siloite osittain
F157

Listat

Kuten ikkunapenkki, mutta alimmassa sinivihreässä kerroksessa on mukana ruskeaa ja pinta on töpötyksen omainen. Lisäksi tammiooterauskuvioinnit löytyvät.

4.3.6 Portaat

Portaat on uusittu viime kunnostustyön yhteydessä, eikä vanhojen portaiden pintakäsittelyistä ole tietoa.

Portaat

Puu
Kirkas lakka

4.4 Sakastin yläkerta

Sakastin yläkerta on ollut yhtenä tilana kunnostustyöhön v. 1970-72 asti, jolloin portaiden yläpäähän rakennettiin pieni eteisosa, kun sakasti muutettiin lämpimäksi. Tilaan ei ole tällöin puututtu pintakäsittelyiden osalta.

9.6.1997

4.4.1 Lattia jalkalistoineen

Lattia

Puu
L116/M115

L112/Y033

N105

Jalkalistat

uudet, väliseinällä

Puu

vanhat, ulkoseinillä

Puu
L112/Y033

N105

4.4.2 Seinät

ulkoseinät

Hirsi

Tapetit kts Liite 3

- Valkoinen liimamaali
- Yläosassa valkoinen liimamaali, ala-
osassa punainen väripaneeli, korkeus
n. 63 cm (Punainen on ilmeisesti sävy-
tetty pigmentistä poltettu sienna.)
- Yläosassa pahvi ja tapetti koris-
tenauhoineen, alaosassa puolipaneeli,
korkeus 151 cm.
- Yläosassa tapetti, alaosan puoli-
paneeli maalattu.

puolipaneeli

Puu
N106

K100

K104

paneelin vaakalista

Puu
L103

M120

väliseinä

1970-72

Lastulevy

9.6.1997

4.4.3 Katto ja kattolistat

katto

Puu
~N105

V069

H200

kattolistat

Puu
S105

V069

H200

4.4.4 Ovet

Ovi eteiseen
(ovena on entinen
urkulehterin ovi)

1926

Puu
M026

V063

N053

X148/N104

Listat

Puu

Karmit

Puu

Eteisen puolella

Puu
F103

1970-72

Y085/X085

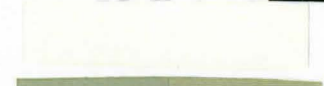

Ovi lukkarintuoliin ja listat

Puu
Vihreänharmaa töpötys (marmorointi??)
pohja M103
kuviot M049 ja sen vaalennoksia

K200

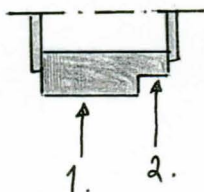

X148/N104

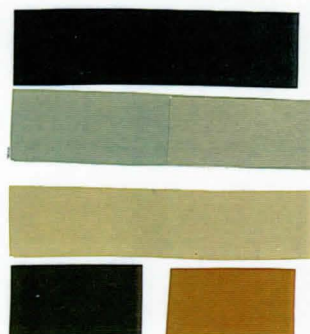
9.6.1997

Karmi

1.

	Puu
	Harmaa
	Rusehtava
1926	Tummanvihreä
1926	M026
1956	X148/N104
1970-72	Tammiootraus
	pohja J103
	kuviot M127 ja M084

2.

	Puu
	?
1926	M026
1956	X148/N104

4.4.5 Ikkunat

Sisäpuitteet ovat uusia ja lisätty paikalleen vuosien 1970-72 kunnostustöissä, mutta yläikkunat ovat alkuperäisiä?. Ikkunoiden esiinotot on tehty pohjoisikkunasta.

Alaikkuna
sisäpuite ja uusi karmi

1970-72	Puu
	ohut pohjamaali F157

Ikkunapenkki

Puu
M046

G200

F157

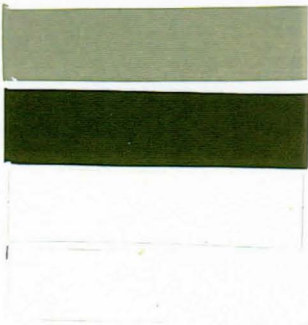
9.6.1997

Ikkunalistat

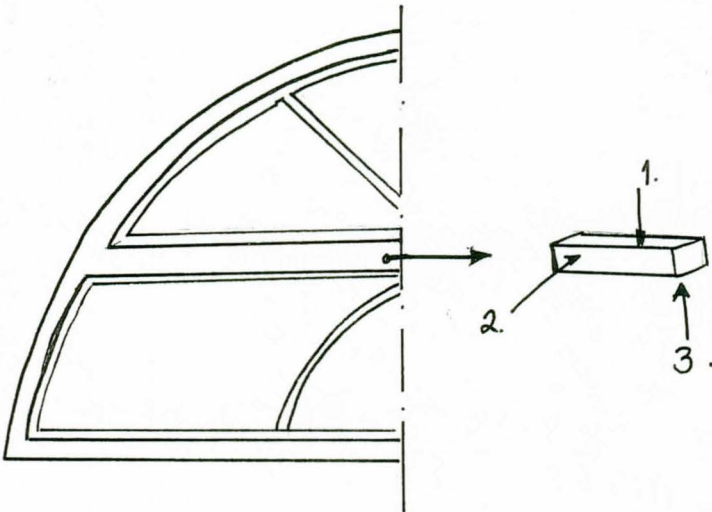
Puu
Vihreäruskea
pohja N104

kuviot M103
ja sen vaalennoksia
G200

Valkoinen F157

Yläikkuna

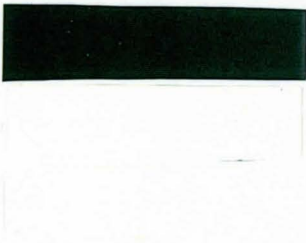

puite (alkuperäinen)

Puu
M046

G200

F157

välikarmi
1. päältä

Puu
G200

F157

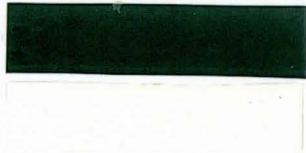

2. edestä

Puu
M046

G200

F157

9.6.1997

3. alta

Puu
F157

G200

F157

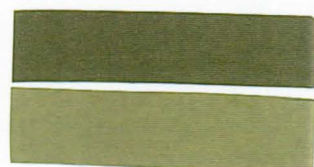

4.4.6 Portaat kupolin päälle

Portaat

Puu
N106

K104

4.5. Sakastin yläkerran eteinen

4.5.1 Lattia jalkalistoineen

Lattia

Puu
L116/M115

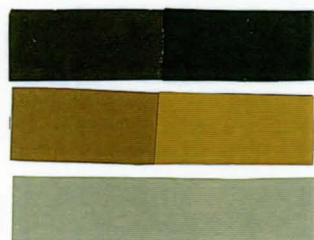
L112/Y033

N104

Liima

Kokolattiamatto

1970-72

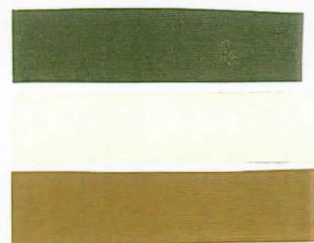
Jalkalistat
uudet listat väliseinälle

Puu
N068

F103

1970-72

Y085

vanhat listat puolipaneelille

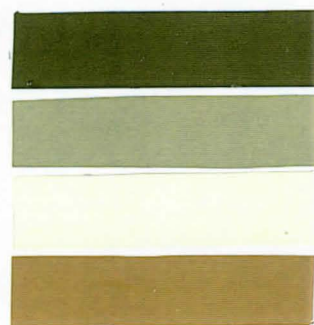
Puu
L100

N104

F103

1970-72

Y085

9.6.1997

4.5.2 Seinät

uudet väliseinät

1970-72

Puukuitulevy
F103

Vanhoilla seinäpinnoilla on levytyksen alla ollut samat käsittelyt kuin viereisessä huoneessakin ja ne on esitetty luvussa 4.4.2.

vanhat seinät

yläosa
1970-72

Puukuitulevy
F103

alaosa

Puolipaneeli
K100

K104

1970-72

F103

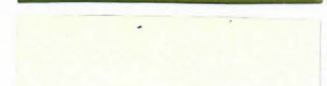
lista

Puu
K100

1970-72

F103

4.5.3 Katto ja kattolistat

Katto

Puu
F103

Kattolistat

1970-72

Puu
F103

4.5.4 Ovet

Ovi ja ovilistat sekä karmi huoneeseen

Kts luku 4.4.4.1

9.6.1997

Ovi saarnatuoliin

	Puu	
	Vihreänharmaa töpötys (marmorointi??)	
	pohja M103	
	kuviot M049	
	ja sen vaalennoksia	
	K200	
	X148/N104	
1970-72	Y085/X085	

Listat

	Puu	
	Y164	
	Vihreänharmaa töpötys (marmorointi??)	
	pohja M103	
	kuviot M049	
	ja sen vaalennoksia	
	Valkoinen	
	X148/N104	
1970-72	Y085/X085	

Karmi

	Puu	
	S157	
	M084	
	Siloite	
1926	Tummanvihreä	
1926	M026	
1956	X148/N104	
1970-72	Tammiootras	
	pohja J103	
	kuviot M127 ja M084	

Kynnys

Kts saarnastuolin lattia luku 4.1.7.4

LÄHDELUETTELO

Holma, Elisa: Vimpelin kirkon 175-vuotishistoriikki 25.4.1982

Saari, Touko: Vimpelin kirkon maalaustyöselitys ja värisuunnitelma 1972

Seura-lehti: Pyöreä pyhättö, 1960- tai 1970-luvulta

Vesala, Arvo: Erinäisiä tietoja Vimpelin seurakunnasta, 1926

Järviseudun historia II

Vaasan läänin kirkot

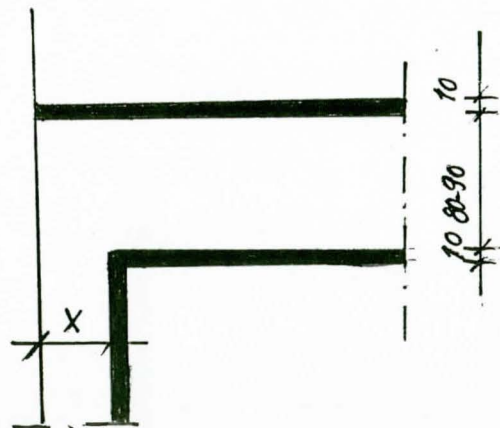
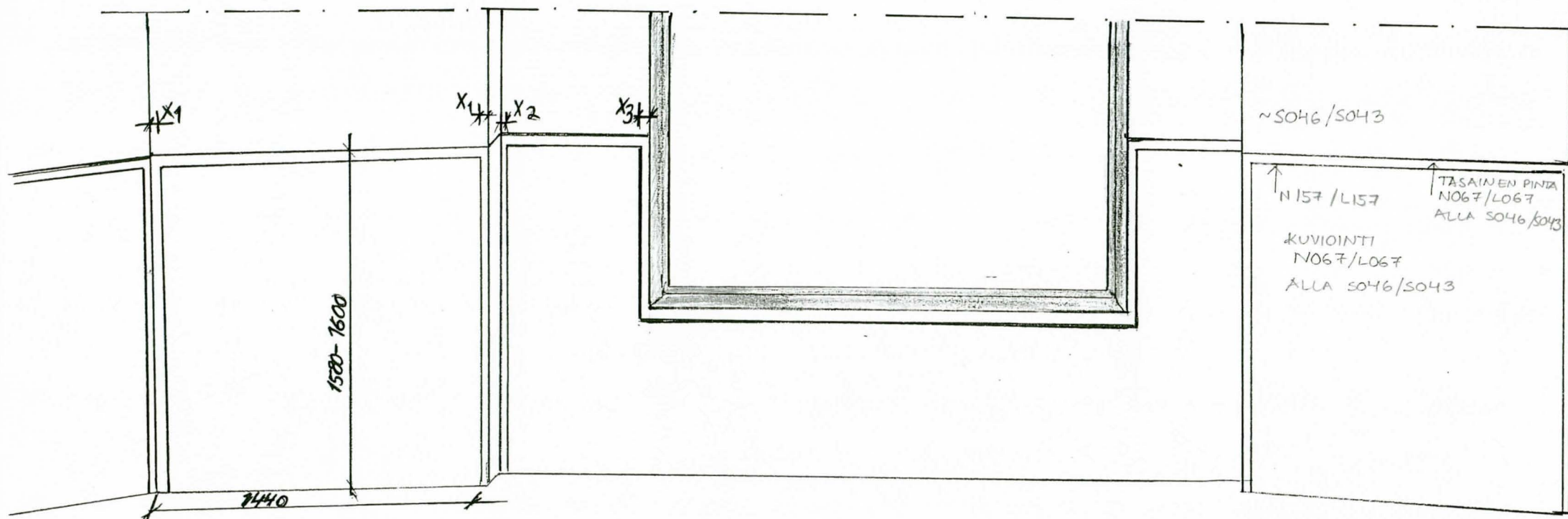
Suomen kirkot

Haastattelut:

Ilmari Joensuu, kirkkoherra

Kalevi Järvinen, eläkeläinen (maalari)

KIRKKOSALIN SEINÄPINNAN
VÄRIPANEELIMAALAUUS

$$X_1 = 40 - 50$$

$$X_2 = 25 - 30$$

$$X_3 = 35 - 45$$

VIMPELIN KIRKKO
KIRKKOSALIN SEINÄN
VÄRIPANEELI

30.5.1997 O.ORHANEN

PANEELIN KESKUSOSAN
KUVIOINTIA

ESIINOTTO KIRKON POTWOLISSEINÄLTÄ

KUVA
O. ORHANEN

SAKASTIN PINTAKÄSITTELYT
SEINÄPINNAT

LIIMAMAALI						SISÄLATEKSI
EMMISTÄ KÄSITTELYIS- TÄ OLE ETOA.						
			MAALATTU PAHVI 1.	TAPETTI + PAHVI 2.	TAPETTI 3.	TAPETTI 4.
	~96m	~96m	2	2	2	v. 1956
			2			v. 1970-72

↑
TÄSSÄ VÄLISSÄ
VOI OLLA OLLUT
VALKOINEN LIIMAMAALI
SIVELY

1.

2.

3.

SAKASTIN YLÄKERRAN PINTAKÄSITTELYT

TAPETTI MALLIT

	TAPETTI 1 +PAHYI	TAPETTI 2.
	PUOLIPANEELI	

TAPETTI 1.

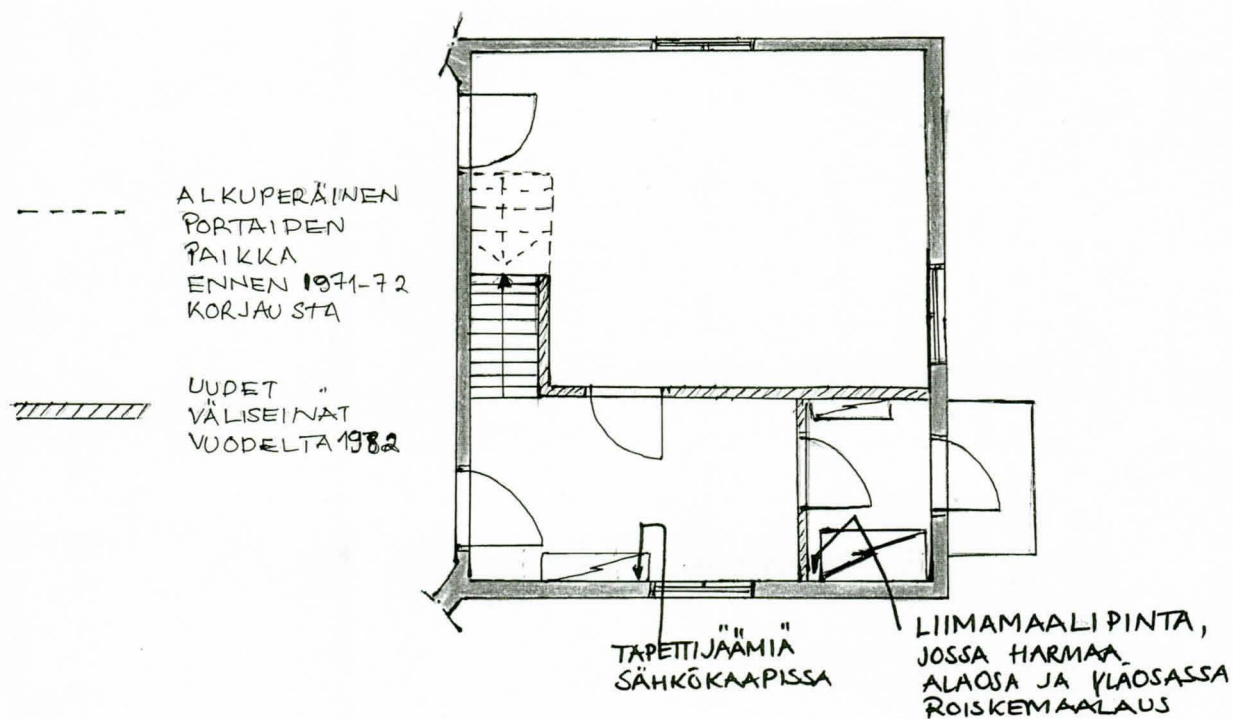

ТАПЕТИ 2.

DOKUMENTOINTIPIIRUSTUKSIA

VIMPELIN KIRKKO

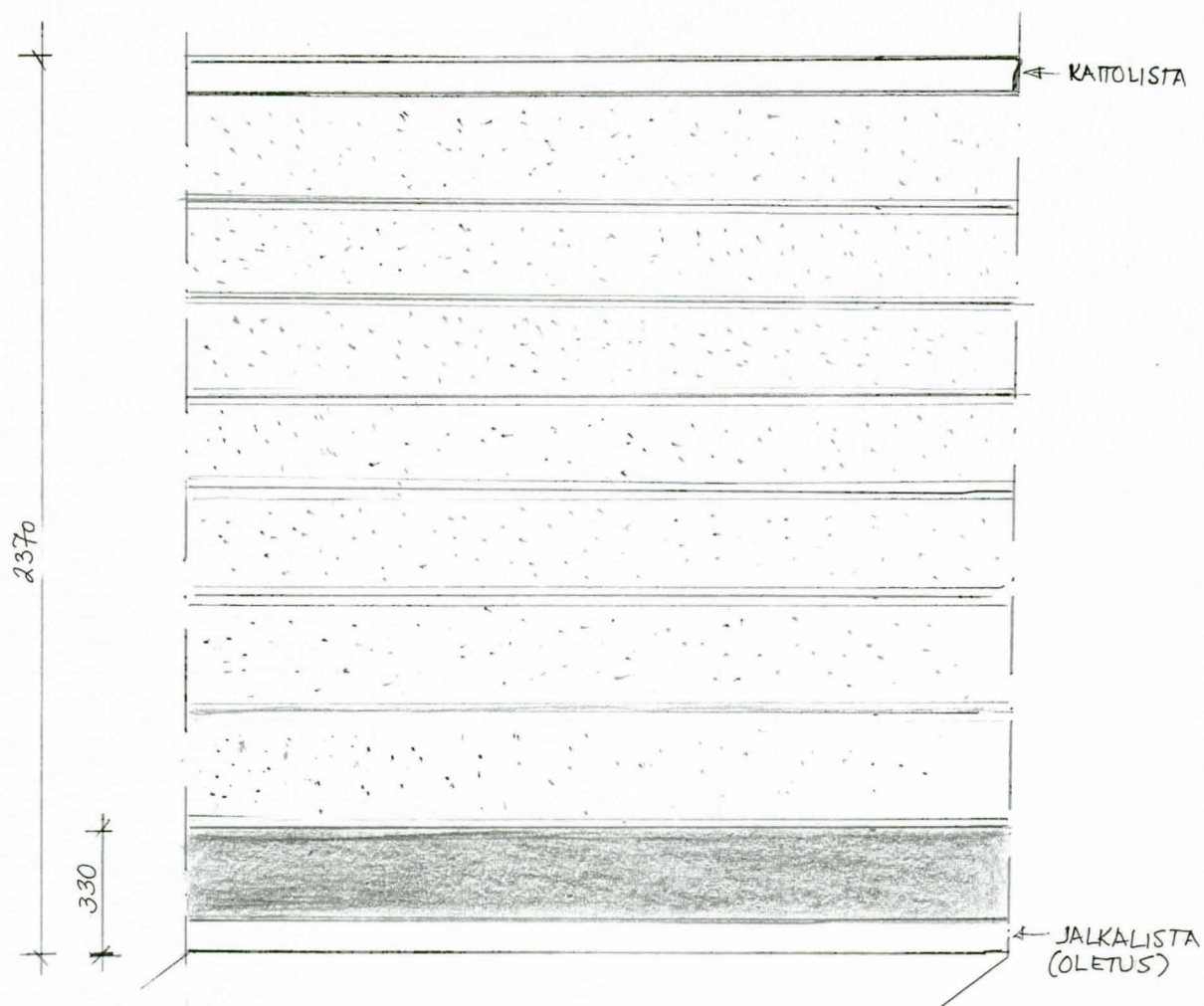
SAKASTI ON OLLUT ALUNPERIN YHTENÄINEN TILA
JA VASTA VUONNA 1982 JAETTIIN TILA KOLMEKSI.
TÄSTÄ JOHTUEN SAKASTI ETEISINEEN ON
PINTAKÄSITTELYILTÄÄN YHTENEVÄ.

VIMPELIN KIRKKO

SAKASTI, DOKUMENTOINTI

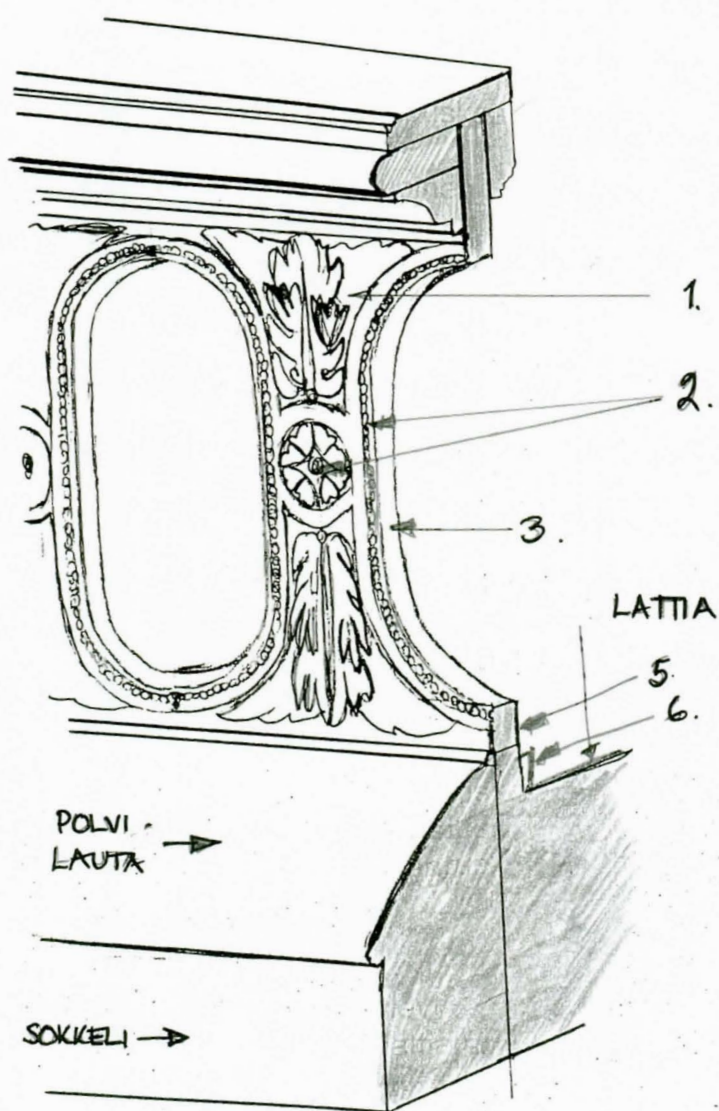
MK 1:100

3.5.1997 O. ORHANEN

YLAOSASSA ON POHJANA
VALKOINEN (KELLERTÄVÄ) LIIMAMAALI,
JOSSA ON TASAISESTI ROISKEITA
MUSTALLA LIIMAMAALILLA.
ALAOSASSA ON TUMMANHARMAA
VÄRIPANEELI, KORKEUS 33CM.

VIMPELIN KIRKKO
SAKASTIN PINTAKÄSITTELY
DOKUMENTOINTI
3.5.1997 O.ORHANEN
1:20

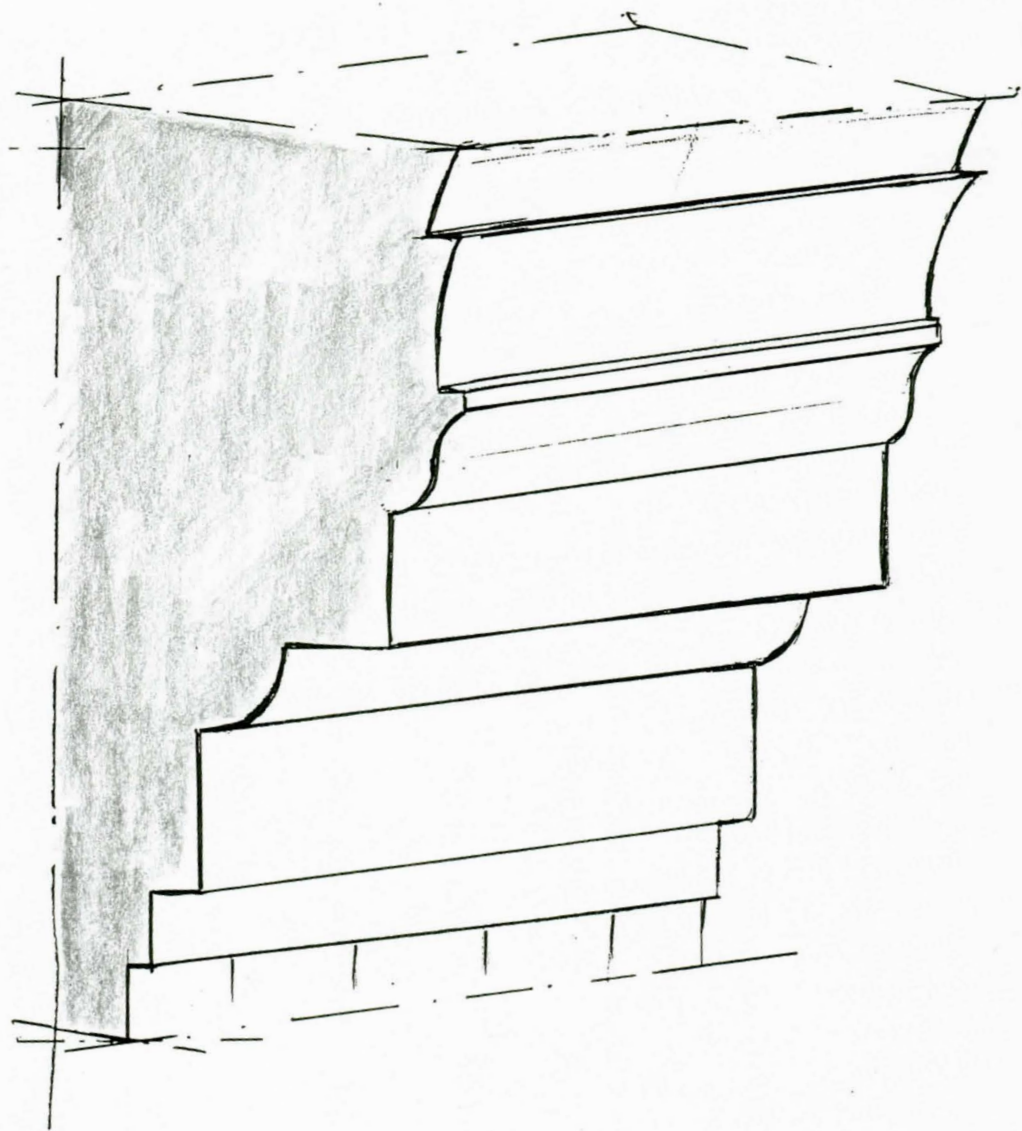

EI MITTAKAAVAA

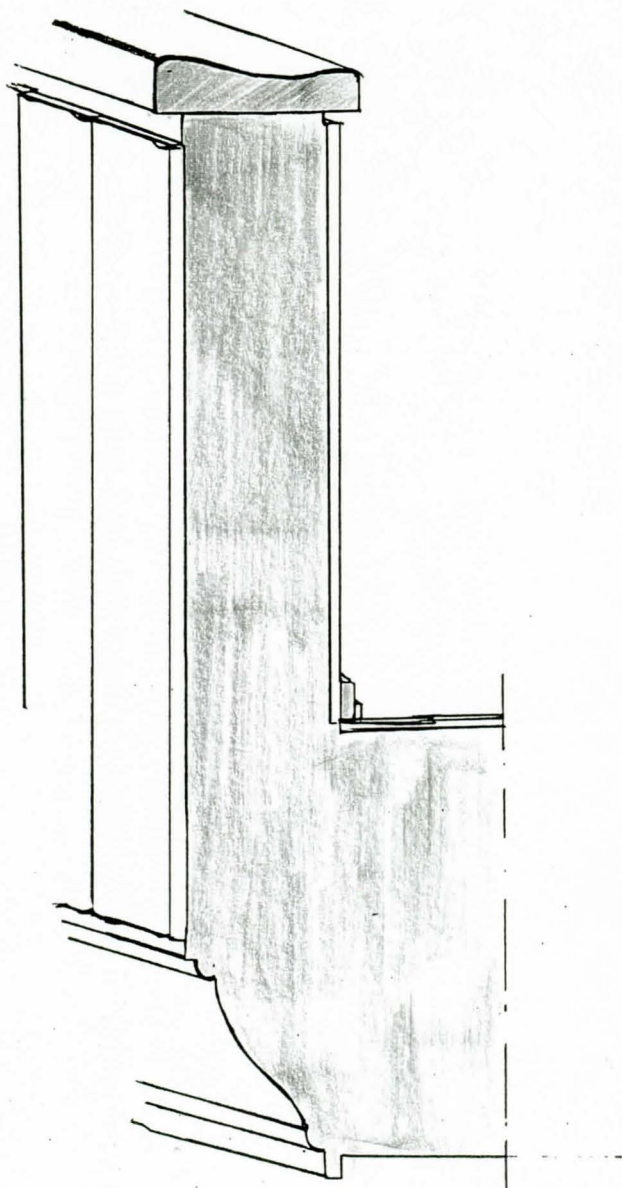
VIMPELIN KIRKKO
 ALTARIKAIDE
 DOKUMENTOINTI

30.5.1997 O. ORHANEN

4(5)

VIMPELIN KIRKKO
KATTOLISTOITUS
DOKUMENTOINTI
30.5.1997 O. ORHANEN

VIMPELIN KIRKKO
LEHTERIKAIDE
DOKUMENTOINTI
30.5.1997 O.ORHANEN

MK 1:100